

ՄԵՐ ԱՆԿԻՆԵՆ

**ԱՊՐԻԼԵԱՆ ՏԽՈՒՐ
 ԱՏՈՐՈՒՄՆԵՐ**

ՏՕԳԹ. Ա. ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ

Հայ ժողովուրդի դեմ իրագործում 1915-ի Ցեղասպանության ամեն տարեդարձ՝ բազմաթիվ ընդվզումներով կր գեղու մեջ մի հայ մարդու ներաշխարհը: Ազգային գեղեցիկ վրայ, այդ ընկճումները, ընդհանրապես արտայայտություն կը գտնեն արտակարգ սուգով, ոգեկոչական համագային հանդիսություններով, ֆայլարշառներով, ցեղասպան թուրքի դեմ բարձրացում բողոքի եւ Ցեղասպանության ի՛ր եւ աշխարհով մէկ նանգումի ու դատապարտումի պահանջատիրութեամբ:

Արդէն իսկ դեմ յանդիման կը գտնուիմք հայ ժողովուրդի եւ մարդկութեան դեմ դատաւարները մի քանիսն ու իր անհասարկ գազանութեամբ իրագործում՝ աշխարհի վրայ իր նախընթացը չունեցող Ցեղասպանութեան 97-րդ հոգեխոնով տարեդարձին հետ, որ այս անգամ եւս հաշուեկշիռի կը գարնէ մարդկային խղճմտամբն ու արդարութիւնը, որոնք կը մատնեն աշխարհի, այսպէս կոչուած՝ յառաջդեմ ֆալսեղանքութեան սնանկութիւնը: Ինչպէ՞ս կարելի է ուրանալ, օր ցերեկով, աշխարհով մէկ մարդկութեան եւ տակաւին աշխարհացրի՛ւ վերապրող հայերու մերկ աչքերուն առջեւ տեղի ունեցած ինքն տասնամեակ եւ եօթօրով այնքան մօտիկ պատմական նշմարտութիւն մը, որուն գոհ գացին մէկ ու կէս միլիոն ու անլի անհատակներ:

Համանուն Ցեղասպանութեան ամեն տարեդարձ՝ անհղու ժամանակակից թուրք իշխանութեամբ կ'անդրադառնայ ցեղասպան օսմանեան կայսրութեան ժառանգորդ, արդի թուրք իշխանութիւններու ու թուրք ազգաբնակչութեան հոգեմտաւոր էություններ վրայ: Այդ անդրադարձումը անոր մէջ կ'արձագանքէ յանցարարի հոգեկան խանգարումներով, որոնք անարգանքի ու ամօքի սիւնին կը գամեն ողջ թրքութիւնը:

Այսօր 97-րդ տարին ըլլալով, ժամանակակից թուրք իշխանութիւնները կ'ուրանան գիրքն ընթացող, միշտ փտած ու միշտ աշխարհի ողորմութեամբ ապրող «հիւանդ կայսրութեան»՝ հայ ժողովուրդի ու մարդկութեան դեմ իրագործած գազանային սխրագործութիւնը, թող որ, ներհուստ, ինքն եւս համոզուած է անոր պատմական եղելութեան, բայց եւ ի վիճակի չէ խոստովանելու բազմաթիւ պատճառներով: Այդ գիտակցութիւնն է իրաւամբ, որ Ցեղասպանութեան տարեդարձի թուականի մերձեցումը կը խոռվէ իր հոգեկան անդորրը եւ մտային հա-

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՐՇԱԻՆ
 ԹԵՒԱԿՈՒՅԵՑ ԵՐԿՐՈՐԴ ՇԱԲԱԹ**

Մայիս 6-ին տեղի ունենալիք Հայաստանի խորհրդարանական ընտրութիւններուն առթիւ սկսած քարոզարշաւը թեւակոխեց իր երկրորդ շաբաթը, ընդգրկելով երկրի ամբողջ տարածքը:

Ընտրութիւններուն մասնակցող 9 կուսակցութիւններն ու կուսակցական դաշինքները, ինչպէս նաեւ անհատ թեկնածուներ կ'օգտագործեն աւանդական, ինչպէս նաեւ արդիական նոր միջոցներ՝ ընտրողներու ձայները ապահովելու համար:

Երեւոյթապէս ընտրապայքարը կը թուի ընթանալ բնականոն ձեւով, սակայն թերթերն ու կայքէջերը ողորուած են իշխանական երեք ուժերուն՝ Հանրապետական, Բարգաւաճ Հայաստան եւ Օրինաց Երկիր կուսակցութիւններուն կողմէ ժողովուրդին բաժնուող տարբեր տեսակի կաշառքներու մասին լուրերով:

Հիմնական պայքարը կ'ընթանայ երեք ուժերու՝ Սերժ Սարգս-

Ընտրական ցուցապաստառներ Երեւանի պատերուն վրայ

եանի գլխաւորած իշխող Հայաստանի Հանրապետական կուսակցութեան, համախոհական կառավարութեան մաս կազմող եւ Հայաստանի թիւ մէկ օլիգարք՝ Գաբրիլ Ծառուկեանի ղեկավարած

Բարգաւաճ Հայաստան կուսակցութեան եւ նախկին նախագահ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի գլխաւորած Հայ Ազգային Գոնակէսի միջեւ: Այս

**ԱՏՐՊԷՅՃԱՆԸ
 ՈՒԶՄԱԿԱՆ ԾԱԽՍԵՐՈՒ
 ԱՃՈՎ ԱՌԱՋԻՆ Է
 ԱՇԽԱՐՀԻ ՄԷՋ**

Ռազմական ծախսերու աճով Ատրպէյճանն առաջինն է աշխարհի մէջ, կը յայտնեն Սթոքհոլմի մէջ գործող Խաղաղութեան Ուսումնասիրութեան Միջազգային Ինստիտուտի (SIPRI) մասնագէտները:

Ապրիլ 17-ին հրապարակուած իրենց զեկոյցին մէջ, ռազմական խնդիրներով զբաղող ամենահեղինակաւոր կեդրոններէն մէկուն մասնագէտները ամփոփած են վերջին տարիներուն տարբեր պետութիւններու կողմէ ռազմական կարիքներու վրայ ծախսուած գումարներու ընդհանուր ծաւալը՝ գալով այն եզրակացութեան, որ 2011 թուականին աշխարհի տարածքին, զինուած ուժերու վրայ ծախսուած ֆինանսական միջոցները, հիմնականին մէջ, նախորդ տարիներու մակարդակին վրայ մնացած են: Ատրպէյճանը, սակայն, կը կազմէ բացառութիւն:

«2008 - 2011 թուականներուն Ատրպէյճանի ռազմական ծախսերը աճած են մօտ 60 տոկոսով», - կը յայտնեն SIPRI-ի փորձագէտները՝ արձանագրելով, որ միայն 2011 թուականին Ատրպէյճանի ռազմական ծախսերը աւելացած են 89 տոկոսով:

«Ատրպէյճանն այս քայլին կը դիմէ Հայաստանի հետ վիճաբարոյց Լեւոնային Ղարաբաղի տարածաշրջանի շուրջ պատերազմը վերսկսելու գոռուածներու ազդեցութեան տակ», - կը գրեն զեկոյցի հեղինակները:

Հայաստանը այս ցուցանի-

**«ՔԱՅԼԱՐՇԱՒ ՅԻՇԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ»
 ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՈԳԵԿՈՉՄԱՆ ՁԵՌՆԱՐԿ
 ՓԱՍԱՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ**

In commemoration of the
 97th ANNIVERSARY OF THE ARMENIAN GENOCIDE
 and organized by
 Gaidz Youth Organization

ՀԱԿՈՒՄ/ՔԱՅԼԱՐՇԱՒ
 CANDLELIGHT VIGIL/WALK
March to Remember

Monday, April 23, 2012
 Երկուշաբթի, Ապրիլ 23, 2012

Հայկական Ցեղասպանութեան 97-ամեակին առթիւ, ՄԴՀԿ «Կայծ» երիտասարդական միութիւնը, համագործակցելով Հայ Ամերիկեան Խորհուրդի հետ (ՀԱԽ), կազմակերպած է մոմավարութիւն-հսկում, որ տեղի պիտի ունենայ Ապրիլ 23-ի երեկոյեան Փասատինայի քաղաքապետարանի շէնքին առջեւ, որուն պիտի յաջորդէ քայլարշաւ՝ դէպի Փասատինայի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցի:

«Քայլարշաւ Յիշելու համար»՝ խորհրդանշական միջոցառում մըն է, յարգելու համար լիշատակը 1.5 միլիոնին, որոնք զոհ գացին մարդկութեան դէմ գործուած առաջին Ցեղասպանութեան. ոճրագործութիւն մը որ մինչեւ օրս կը մնայ չճանչցուած եւ հետեւաբար՝ անպատիժ:

Միջոցառումը պիտի սկսի երեկոյեան ժամը 6-ին: քայլարշաւի մասնակիցները պիտի համախմբուին Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցոյ առջեւ (2215 East Colorado Boulevard Pasadena) ապա պատերով պիտի ուղղուին քաղաքապետարան, ուրկէ պիտի սկսի լուռ քայլարշաւը դէպի Եկեղեցի: Քայլարշաւի աւարտին, երեկոյեան ժամը 9-ին եկեղեցոյ շրջափակին մէջ տեղի պիտի ունենայ պաշտօնական յայտագիր, որուն ընթացքին պիտի ըլլան ելոյթներ: Ապա, Եկեղեցոյ հովիւ՝ Տէր. Սարգիս Պետրոսեան պիտի կատարէ հոգեհանգստեան արարողութիւն:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՅԱԿՈԲԵԱՆԸ ՊՆԴՈՒՄ Է՝ ԲՅԿ-Ն ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՒՄ Ե ԶԱԿ-Ի ՍՑԵՆԱՐԸ

«Ժառանգութիւն» կուսակցութեան փոխնախագահ Ռուբէն Յակոբեանի համոզմամբ, «Բարգաւաճ Հայաստան» կուսակցութիւնն (ԲՀԿ) իրականացնում է Հայ ազգային կոնգրէսի (ՀԱԿ) ղեկավար Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի սցենարը:

Ռուբէն Յակոբեան մամուլայառուի սիթինգին

Տէր-Պետրոսեանի սցենարի իմաստը, ըստ Յակոբեանի, իշխող քաղաքական կողմից իրականացնելու օրինակները Հանրապետականից (ՀՀԿ) ԲՀԿ տեղափոխելն է, որի հետ էլ հնարաւոր կը լինի հետագայում կազմել նոր կողմից:

«Եթէ Յիշում էք՝ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանը իր ելոյթում Սերժ Սարգսեանին դիմեց «ընկերով», ասաց՝ Սերժ, մենք ընկերներ ենք եղել, դու լաւն ես, արի, դու անջատուի կամ տարանջատուի այդ ուժերից. անուններ էլ նշուեց՝ Ռուբէրդ Քոչարեան, նրա ծնած «Բարգաւաճ Հայաստան»-ը իր ղեկավարով, Վարդան Օսկանեան՝ ասաց, դու կարող ես ապացուցել, որ նրանք են այս ամբողջ ողբերգութիւնների հեղինակը, եւ մենք միասին կարող ենք ճանապարհ գնալ», - յայտարարեց Յակոբեանը:

«Չեմ ուզում մանրամասնել, բայց դուք տեղեակ էք, թէ ինչ աւարտ ունեցաւ այդ երկխօսութիւնը», - ասաց Յակոբեան՝ շարունակելով. - «Այլ խօսքով՝ Սերժ Սարգսեանը չհամաձայնեց դրան: Այս նոյն բառապաշարով, ուղղակի կուսակցութիւնների անունները փոխելով, այսօր Լեւոն Տէր-Պետրոսեանը այդ նոյն առաջարկութեամբ դիմել է ԲՀԿ-ին: Եթէ ուժային կենտրոնը փոխուած է, որոշակի պայմանաւորութիւն են ունենում, այդ դէպքում հեռանկարում դիտուած է, որ նոյն կողմից կարող է լինել, որտեղ դերակատարները այլ կը լինեն, բայց ուժային կենտրոնը մնում է կողմիցիոն ուժերից մէկը՝ այս դէպքում ԲՀԿ-ն: Չեմ կարող ասել, թէ ինչն է գայթակղել ԲՀԿ-ին, որպէսզի իրականացնի ՀԱԿ-ի այս սցենարը, բայց չեմ կարծում, որ սա լուրջ քաղաքական հեռանկար ունի», - ասաց նա:

«ԴՊՐՈՑԸ 2 ԺԱՍ ԴԱՍ ԵՐ ԱՐԵԼ, ՍԱՂԻՆ ՎԱԽԵՑՐԵԼ, ԲԵՐԵԼ ԵՒՆ ԱՅՍԵՂ»

Մասիսի թիւ 2 դպրոցի ուսուցչուհիներից մէկը՝ Էմմա Թանգեանը ՀԱԿ-ի հանրահաւաքի առաջին շարքերում էր եւ չէր վախենում տեսախցիկների առջեւ երեւալ. «Ես պահանջում եմ արդարութիւն, այս ուժերին ձայն չտանք, ոչինչ, թող ինձ դրա համար աշխատանքից հեռացնեն, ինձ համար դա փոյթ չէ», - ասել է նա:

«Մեր հարցին՝ փորձե՞լ են ձեզ հանրապետականացնել՝ ուսուցչուհի պատասխանեց. «Ոչ, ինձ չեն կարող, եթէ փորձեն՝ ես տեղ ունեմ գնալու: Ես գրագէտ եմ, կարող եմ թերթերին թղթակցութիւն տալ: Թող ինձ հանեն: 53 տարի աշխատում եմ դպրոցում: Ինձ վրայ չեն կարողանում ճնշումներ գործադրել, որովհետեւ ինձ գիտեն, բա կարողողան՞ում են: Թող մեզ գրագէտ մարդ ղեկավարի, բա լիկ ջան»:

Նա վստահ է, որ ՀԱԿ-ը Մասիսում ընտրազանգուած ունի, որքան էլ ՀԱԿ-ի երեւանեան հանրահաւաքներին տեղի իշխա-

նութիւնները խոչընդոտում են՝ իրենք տաքսի են վարձում՝ գալիս-հասնում. «Ո՞նց են ոստիկաններն ասում, թէ էդպիսի բան չկայ: Միշտ էլ ճանապարհները փակել են, միշտ տաքսիով եմ եկել: Ինչի՞ պիտի սուտ խօսեմ, մի աշխատանք է՝ թող էդ էլ իրենց լինի, իրենք չեն մարտելու: Չէ՞ք տեսնում, միտինգին մարդ չկայ, որովհետեւ ամբողջ հարկային վարչութեան պետը ընկած է նոյնիսկ իստութիւնները, ինչի՞ մասին է խօսքը: Փող էլ բաժանում են»:

Կինը վստահեցնում էր, որ մինչեւ հանրահաւաքը բնակիչներին ահաբեկել են: Աւելին՝ դպրոցի ուսուցչուհի պատմեց, թէ ինչ են արել Սերժ Սարգսեանի՝ Մասիս կատարած այցելութեան օրը. «Այն օրը դպրոցը 2 ժամ դաս էր արել, սաղին վախեցրել էին, բերել էին այտեղ: Իսկ ինչո՞ւ այսօր չէին փակում դպրոցները: Կէսը երեխաներ էին, ուսուցիչներն էլ վախերորած են գալիս, որպէսզի իրենց աշխատանքից չհեռացնեն»:

ԶՈՒԵԱՆԸ ԶԻ ԵՆԹԱՐԿՈՒՄ ԱՇՈՏԵԱՆԻ ԶՐԱՄԱՆԻՆ

Երեւանի պետական լեզուաբանական համալսարանի ռեկտոր Սուրէն Զոյեանը անօրինական է համարում Հայաստանի կրթութեան եւ գիտութեան նախարար Արմէն Աշոտեանի հրամանը, որով դադարեցուել են նրա լիազօրութիւնները եւ լուծուել է նրա աշխատանքային պայմանագիրը:

Սուրէն Զոյեանը «Ազատութիւն» ռադիոկայանին փոխանցեց հետեւեալը. - «Նոյն յաջողութեամբ ես կարող եմ նման հրաման արձակել, ուղղակի ես լաւ գիտեմ, որ դրա իրաւունքը չունեմ: Աշոտեանն էլ գիտի, բայց ձեւացնում է, թէ չգիտի: Ես չեմ ուզում խորանալ մնացած հարցերի մէջ: Ես հաստատուած եմ Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութեան կողմից, կառավարութիւնը լիազօրել է նախարարութեանը ընդամենը պայմանագիր կնքել: Ուրեմն պիտի առնուազն կառավարութեան որոշում լինի»:

ԲՅԿ-Ն ԶԵՐՔՈՒՄ Ե ԶԱԿ-Ի ԶԵՏ ՊԱՅՄԱՆԱԴՈՐՈՒԱԾՈՒԹԻՒՆԸ

«Բարգաւաճ Հայաստան» կուսակցութեան համար անընդունելի են պատգամաւորութեան թեկնածուների, նրանց վստահուած անձանց վրայ յարձակումները», - «Ազատութիւն» ռադիոկայանի հետ գրոյցում անդրադառնալով Մալաթիա-Սեբաստիա համայնքում Հայ ազգային կոնգրէսի թեկնածուների վրայ յարձակման դէպքին՝ յայտարարեց ԲՀԿ ղեկավար անդամ Նաիրա Զոհրաբեանը: Նա քաղաքական ուժերին կոչ արեց ժողովրդին ներկայացնել «ծրագրերի ու գաղափարների այլընտրանքներ, այլ ոչ թէ բռնացքների ու հայհոյանքների»:

ԲՀԿ-ի բուն քարոզարշաւն ու հանդիպումները կուսակցութեան քարոզչութեան պատասխանատուն նորմալ գնահատեց, բայց միաժամանակ նկատելի համարեց իրենց դէմ երբեմն իրականացուող «սեւ քարոզչութիւնը»:

«Շատ դէպքերում մենք նկատում ենք, որ տարբեր լրատուամիջոցներով կարծես թէ «սեւ քարոզչութեան» թիրախ փորձում է ընտրուել ԲՀԿ-ն, բայց դրանք դատապարտուած քայլեր են եւ որեւէ արդիւնք չեն տալու: Խորհուրդ եմ տալիս այդ ուժերին իրենց լրատուագործիքներով ոչ էներգիա վատնել, ոչ աւելորդ ֆինանսական ռեսուրսներ», - ասաց Զոհրաբեանը:

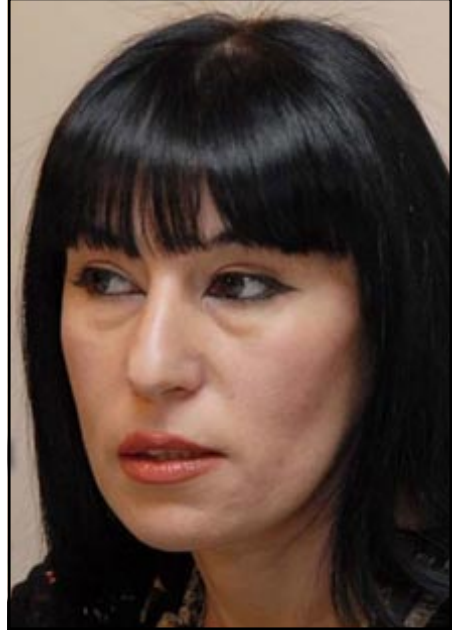
Արձագանքելով ընդդիմադիր «Ժառանգութիւն» կուսակցութեան փոխնախագահ Ռուբէն Յակոբեանի այն յայտարարութեանը, թէ ԲՀԿ-ն իրականացնում է Հայ ազգային կոնգրէսի ղեկավար Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի սցենարը, որի իմաստը հետագայում միասին կողմից կազմելն է, Զոհրաբեանը յայտարարեց, որ դա այլուրեք է, որ դրանով «Ժառանգութիւն»-ը փորձում է արդարացնել չորս ուժերի միասնական շտաբին:

«ՕՍԿԱՆԵԱՆԸ ԶՈԳԵՎԱՐՔԻ ՄԷՋ Ե ԵՒ ԿՈՒԼԻՑԻԱՅԻ ՄԱՍԻՆ ԺԱՄԱՆԱԿՎՐԵՊ ԲԱՆԵՐ Ե ԱՍՈՒՄ», - ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ՍԱՅԱԿԵԱՆ

Հայաստանի հանրապետական կուսակցութեան պատգամաւոր եւ պատգամաւորութեան թեկնածու Յովհաննէս Սահակեանը վաղաժամ եւ ժամանակավրէպ է համարում ապագայ կառավարութեան ձեւաւորման մասին «Բարգաւաճ Հայաստան» կուսակցութեան անդամ Վարդան Օսկանեանի յայտարարութիւնները՝ աւելացնելով, որ Օսկանեանը հոգեվարքի մէջ է:

Tert.am-ի հետ գրոյցում, յիշեցնելով, որ ՀՀԿ-ն մշտապէս յայտարարել է, որ նոր կողմիցայի ձեւաւորումը հնարաւոր կը լինի միայն նոր Ազգային ժողով ձեւաւորուելուց յետոյ, այսինքն՝ դրանում ներկայացուած ուժերի յարաբերակցութեան մէջ յստակութիւն մտնելուց յետոյ, Յովհաննէս Սահակեանն ասաց. «Այդ ժամանակ երկրի նախագահը, եթէ նպատակաշարժար կը գտնի, ապա կը ձեւաւորուի նոր կողմից: Այսպէս, ժամանակավրէպ ու տարօրինակ է Վարդան Օսկանեանի յայտարարութիւնը»:

Նախընտրական հանդիպման ժամանակ ԲՀԿ համամասնական ցուցակի երկրորդ տեղն զբաղեցնող Վարդան Օսկանեանը յայտարարել էր, որ Մայիսի 6-ի ընտրութիւնները սոսկ օրէնսդիր մարմնի ընտրութիւն չեն, այլ նաեւ նոր կառավարութեան ընտրութիւն, եւ յաւելել, որ «Բարգաւաճ Հայաստան»-ը, ի տարբերութիւն անցած չորս տարիներին իշխանութեան, «իր տնտեսական քաղաքականութեան հիմնական թիրախ է դարձնելու տնտեսական աճը»:

ԲՀԿ ղեկավար անդամ Նաիրա Զոհրաբեան

մաս կազմելու ճանապարհից ետ կանգնելու իր քայլը:

«Դա առնուազն լուրջ չէ: ԲՀԿ-ն որեւէ քաղաքական ուժի հետ որեւէ ստուերային պայմանաւորուածութիւն չունի: Բոլոր ուժերի հետ կայ մէկ պայմանաւորուածութիւն, որպէսզի միացեալ ուժերով հնարաւորինս վերահսկուի ընտրութիւնների ազատ եւ արդար ընթացքը: Եթէ «Ժառանգութեանը» պէտք է իր նահանջը շատ կարեւոր նախաձեռնութիւնից արդարացնել ինչ-ինչ մտացածին, հնարովի եւ անլուրջ հիմնաւորումներով, ապա չեմ կարծում, որ հասարակութիւնն դրանք կ'ընկալի», - ասաց նա:

Հարցին, թէ ինչպէ՞ս է բացատրում Տէր-Պետրոսեանի վերաբերմունքի փոփոխութիւնը ԲՀԿ-ի նկատմամբ, Զոհրաբեանը պատասխանեց. «Իւրաքանչիւր քաղաքական ուժ իրաւունք ունի իր գնահատականները յայտնել: Դա Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի իրաւունքն է»:

ՀՀԿ պատգամաւոր Յովհաննէս Սահակեան

ընտրութիւն չեն, այլ նաեւ նոր կառավարութեան ընտրութիւն, եւ յաւելել, որ «Բարգաւաճ Հայաստան»-ը, ի տարբերութիւն անցած չորս տարիներին իշխանութեան, «իր տնտեսական քաղաքականութեան հիմնական թիրախ է դարձնելու տնտեսական աճը»:

Օսկանեանը նաեւ նշել էր, որ ԲՀԿ-ն կառավարութեան օրօք փոքր եւ միջին ձեւաւորութիւնները Հա-

ԼՈՒՐԵՐ

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀՐԵԱԿԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԸ
ՀԻԱՍԹԱՓՈՒԼԱԾ Է ԻՍՐԱՅԷԼՑԻ ՆԱԽԱՐԱՐԻ
ԱՌԱՋԻՆ ԱՅՑԻՑ**

Հայաստանի հրեական համայնքը հիասթափուած է իսրայելցի նախարարի Հայաստան կատարած առաջին այցից: Օրիթ Նոկեդը չի հանդիպել տեղի համայնքի հետ եւ սահմանափակուել է միայն համայնքի ղեկավարի հետ մի երկու նախադասութիւն փոխանակելով:

Ապրիլի 15-17-ին պատմութեան մէջ առաջին անգամ կայացել էր իսրայելցի նախարարի այցը Հայաստան:

Գիւղատնտեսութեան նախարար Օրիթ Նոկեդը հանդիպումներ էր ունեցել վարչապետ Տիրգրան Սարգսեանի, գիւղնախարար Սերգոյ Կարապետեանի, Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Բ-ի հետ:

Սակայն Նոկեդն անտեսել է հանրապետութեան հրեաներին. «Մեզ տեղեկացրեցին, որ հանդիպումը չի լինելու, քանի որ նա մեկնել է Վրաստան», - իսրայելական «IzRus» պորտալին ասել է համայնքի ղեկավար Ռիմա

Վարժապետեան-Ֆելլերը:

Նրա խօսքով՝ հանդիպումը մեծ նշանակութիւն ունէր Հայաստանի հրեաների համար. «Մենք ձգտում ենք կամուրջ լինել երկրների միջեւ, բարելաւել իսրայելի իմիջը հանրապետութիւնում: Յանկանում էինք նաեւ նախարարի հետ շփուել: Բայց արդիւնքում նրա հետ միայն ես հանդիպեցի: Միջոցառումներից մէկի ժամանակ մենք այցեքարտեր փոխանակեցինք, մի երկու բարեկամական խօսք եւ վերջ», - հիասթափուած ասել է հրեական համայնքի ղեկավարը:

Նրա խօսքով՝ 2010թ. վերջից, երբ Երեւանում իսրայելի դեսպանի պաշտօնն ստանձնել է Շմուել Մերոմը, իսրայելի ԱԳՆ-ն անտեսում է հրեական համայնքին: «Նախորդ դիւանագէտները մեզ հետ կապ էին հաստատում, նա շրջանցում է Հայաստանի հրեաներին: Չգիտեմ՝ ինչու, բայց դա փաստ է», - եզրափակեց նա:

**ՆԱԼԲԱՆԴԵԱՆԸ ՀԱՆԴԻՊԵՑ ՄԻՆՍԿԻ ԽՍՐԻ
ՀԱՄԱՆԱԽԱԳԱՐՆԵՐԻ ՀԵՏ**

Հայաստանի արտգործնախարար էդուարդ Նալբանդեանը այսօր վարչաաւոյում հանդիպում է ունեցել ԵԱՀԿ-ի Մինսկի խմբի համանախագահներ Ռոբերտ Բրադ-կէի, Իգոր Պոպովի, Ժակ Ֆորի եւ ԵԱՀԿ-ի գործող նախագահի անձնակազմի ներկայացուցիչ ԱնՋէյ Կասպարչիկի հետ:

Արտգործնախարարութեան մամուլի եւ տեղեկատուութեան վարչութեան փոխանցմամբ՝ հանդիպման ընթացքում շարունակուել են քննարկումները դարաբաղեան հիմնախնդրի կարգաւորման գործընթացի, Յունուարին Սոչիում կայացած գագաթնաժողովին նա-

խագահների համատեղ յայտարարութեան դրոյթների իրականացման շուրջ: Այդ առումով էդուարդ Նալբանդեանն անդրադարձել է Բաքուից հնչող յայտարարութիւններին եւ ձեռնարկուող քայլերին, որոնք, ընդգծել է նա, ուղիղ հակասութեան մէջ են մտնում Սոչիի պայմանաւորուածութիւնների հետ:

Նալբանդեանի բնորոշմամբ՝ «վերջին շրջանում Ադրբեյջանում ամենաբարձր մակարդակով սաստկացած հակահայկական եւ ռասիստական հռետորաբանութիւնը մնաս է հասցնում բանակցային գործընթացի համար կարեւոր դրական մթնոլորտի ձեւաւորմանը»:

**ՀԱԿ-Ը ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒՄ Է ՀՀԿ-Ի ԴԵՍ
ՊԱՅՔԱՐՈՂ ԲՈԼՈՐ ՈՒԺԵՐԻ ՀԵՏ**

Լեւոն Տէր-Պետրոսեան ելոյթ կ'ունենայ հանրահաւաքի մը ընթացքին

«Ազատութիւն» ռադիոկայանի հարցազրոյցը Հայ ազգային կոնգրէսի առաջնորդ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի հետ:

«Ազատութիւն» ռադիոկայան . - Հայ ազգային կոնգրէսը իր քարոզարշաւի ընթացքում իշխանական երկու ուժերի՝ «Օրինաց երկիր» եւ Հանրապետական կուսակցութեան հասցէին անուանական մեղադրանքներ է հնչեցնում, այնինչ «Բարգաւաճ Հայաստան»-ին անդրադարձ չէք կատարում: ԲՀԿ-ի հետ համագործակցութեան հնարաւորութեան մասին Ձեր քաղաքագիտական վերլուծութիւնը դեռեւս ուժի մէջ է:

Լեւոն Տէր-Պետրոսեան. - Լուրջ քաղաքագիտական դիրքորոշում է: «Ժառանգութեան», Դաշնակցութեան եւ ԲՀԿ-ի հետ կոնգրէսը ստեղծել է ընտրութիւնների վերահսկման միասնական շտաբ: Այսինքն այդ կուսակցութիւնների մեր գործընկերներն են, որոնց հետ մենք համատեղ աշխատանք ենք կատարում արդէն ընտրութիւններ անցկացնելու համար, եւ շատ բնական է, որ մեր գործընկերների նկատմամբ հակաքարոզչութիւն չենք իրականացնելու, վերաւորանքներ չենք հասցնելու, անձնական որակումներ չենք տալու: Այո՛, մեր թիրախը Հանրապետական կուսակցութիւնն է եւ «Օրինաց երկիր»-ը: Եթէ «Օրինաց երկիր»-ն էլ գար, մասնակցէր միասնական շտաբի աշխատանքներին եւ պայքարէր արդար ընտրութիւնների համար մեզ հետ միասին, բնականաբար, նա էլ կը մտնէր նոյն ցանկի մէջ: Իսկ թէ ինչու ենք տարբերում դա, շատ հասկանալի պատճառով. «Օրինաց երկիր»-ը եղել, կայ եւ յայտարարում է, որ այսուհետեւ էլ լինելու է Սերժ Սարգսեանի ճամբարում, մասնակցելու է յաջորդ կողմիցին:

«Բարգաւաճ Հայաստան»-ի աւելի հեռուն զնացող ծրագրերը մէջ տեսնու՞մ էք, օրինակ, յաջորդ կողմիցին մէջ չմտնելը: Լեւոն Տէր-Պետրոսեան. - Հեռուն զնացող ոչ մի բան չեմ ուզում տեսնել այսօր: Այսօր մենք ճակատամարտի մէջ ենք յանցաւոր ռեժիմի հետ եւ այդ յանցաւոր ռեժիմը տապալելու, նրանից ազատուելու բոլոր հնարաւորութիւնները պէտք է օգտագործենք: Ես նկատի ունեմ սահմանադրական, օրինական հնարաւորութիւնները: «Ազատութիւն» ռ/կ. - Եթէ Ազգային ժողովում մեծամասնութիւն չկազմէք, ո՞ւմ էք տեսնում ձեզ դաշնակցից: Լեւոն Տէր-Պետրոսեան. - Բոլորին տեսնում ենք, ովքեր կը ցանկանան մեզ հետ դաշնակցել: Քաղաքականութիւնը սա է: Քաղաքականութիւնը, այո, դաշնակցից որոնելու արուեստ է: Մենք կը փորձենք, կը փնտրենք, ով կը համաձայնի մեզ հետ համագործակցել, մեծ սիրով կը համագործակցենք: Ով չի համաձայնի, թող գնայ, համագործակցի Սերժ Սարգսեանի հետ:

ՄՈՍԿՈՒԱՅՈՒՄ ՀԱՅԱԶԳԻ ԳՈՐԾԱՐԱՐ Է ՍՊԱՆՆՈՒԵԼ

Ապրիլ 17-ի առաւօտեան Մոսկուայի հիւսիս-արեւելքում՝ Մարշալ Ժուկովի պողոտայի վրայ գտնուող իր տան շքամուտքում յայտնաբերուել է գործարար Տիրգրան Յովհաննիսեանի դիակը:

Ինչպէս հաղորդում է ռուսաստանեան «Նովոստի» լրատուական գործակալութիւնը՝ վկայակոչելով Ռուսաստանի քննչական կոմիտէի Մոսկուայի գլխաւոր քննչական վարչութեան ներկայացուցիչ Վիկտորիա Յիպլակովային, հայազգի գործարարի դին յայտնաբերել են հարեւանները՝ վերելակին յարող սանդղակի թակին: Յովհաննիսեանը մահացել է կրծքավանդակի երկու հրահրանքից: Քննիչների վարկածով՝ յանցագործը օգտագործել է իւրացուցիչով ատրճանակ:

Դէպքի վայրում քննչական խումբ է աշխատում: Փաստի կապակցութեամբ քրէական գործ է յարուցուել սպանութեան եւ ապօրինի զէնքի յատկանիշներով:

**ՄՈՍԿՈՒԱՅՈՒՄ ՔՆՆԱՐԿԵԼ ԵՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՆ
ՄԱՏԱԿԱՐԱՐՈՒՈՂ ԳԱԶԻ ՍԱԿԱԳԻՆԸ**

«Հայֆուսագագարդ»-ի գլխաւոր տնօրէն Վարդան Յարութիւնեանը հանդիպում է ունեցել «Գազպրոմ»-ի ղեկավար Ալեքսէյ Միլլերի հետ, որի ընթացքում կողմերը քննարկել են 2012-2013 թրուականին Հայաստանին մատակարարուելիք գազի սակագները: Այդ մասին հաղորդում է հոլդինգի մամուլի ծառայութիւնը՝ առանց յաւելել մանրամասների:

«Գազպրոմ»-ի տարածած հաղորդագրութեան համաձայն, հանդիպմանը քննարկուել է նաեւ Հայաստանի տարածքում գազային եւ էներգետիկ ծրագրերում «Գազպրոմ»-ի մասնակցութեան հարցը, ինչպէս նաեւ «Հայֆուսագագարդ»-ի գործունէութեան ընթացիկ արդիւնքները:

ՏԵՍԱԿՆԵՐԻ ԳՈՅԱՊԱՅՔԱՐ

Շարունակուած էջ 2-էն
չփոխուի:
Այնպէս որ՝ նախընտրական այս շրջափոխը դեռ շարունակուելու է: Եթէ հասարակութեանն ապակողմնորոշելու խնդիր կայ,

ապա իշխանութիւններն առայժմ կարողանում են լուծել այդ խնդիրը: Իսկ ընտրութիւններին ընդամէնը երեք շաբաթ է մնացել:
«ԶՈՐՐՈՐԴ ԻՆՔՆԻՇՆԱՆՈՒԹԻՒՆ»

ՕՍԿԱՆԵԱՆԸ ՀՈԳԵՎԱՐՔԻ ՄԷՋ Է

Շարունակուած էջ 3-էն
յաստանում զարթօնք են ապրելու: Օսկանեանի այս յայտարարութիւնները Յովհաննէյ Սահակեանի համար աւելին են, քան տարօրինակ

եւ վարժամ: «Վարդան Օսկանեանը հոգեվարքի մէջ է, եւ նրա ելոյթներն, այսուհետ, պէտք է մեկնաբանեն հոգեբանները, այլ ոչ թէ քաղաքական գործիչները», - ասաց հանրապետական պատգամաւորը:

**ՊԻՏԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒԻ ՀԱՅՈՑ
ՑԵՂԱՄԱՆՈՒԹԵԱՆ ԶՈՐ ԴԱՐՁԱԾ ՀԱՅԵՐՈՒ
ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՆՔ՝ ԿԱԶՄՈՒԿԸ 22 ՀԱՏՈՐՆԵՐԻ**

Հայաստանի Ազգային Արխիվը կը ծրագրէ հրատարակել 1918-ին պատրաստուած տեղեկանք, ուր նշուած են Հայոց Ցեղասպանութեան հետեւանքով կրած թէ՛ մարդկային ներուժի, թէ՛ նիւթական արժէքներու կորուստի չափերը:

Ազգային Արխիվի տնօրէն Ամատունի Վիրաբեան

Ազգային Արխիվի տնօրէն Ամատունի Վիրաբեան, խօսելով յառաջիկային հրատարակուելիք գիրքի մասին, յայտնեց, որ գիրքը կազմուած պիտի ըլլայ 22 հատորներէ:

«1918թ-ին գրի են առնուել 29 հազ. մարդու տեղեկանք՝ նրանց ծննդեան վայրի, տարեթիւի մասին: Սա նպատակ է ունեցել հետագայում թուրքիայից փոխհատուցում պահանջել: Տեղեկանքների մէջ տեղ են գտել նաեւ ցեղասպանութիւն իրականացնող ջոկատների առաջնորդների անունները, ինչպէս նաեւ այն մարդկանց, ովքեր պաշտպանել են հայերին», - ըսաւ Վիրաբեան:

Ազգային արխիվի տնօրէնի հաւաստիացուց, որ Արխիվի աշխատակիցները այս շրջանին կը փորձեն գտնել այն հիմքերը, որոնք միջոցաւ կ'իմանան, թէ Արեւմտեան Հայաստանի կաթողիկոսու-

թիւնները ինչ ունեցուածք ու հարստութիւն ունեցած են: Ըստ Վիրաբեանի, տարբեր արխիւներու մէջ կան վկայութիւններ, բայց այժմ կը փնտռեն յաւելեալ փաստեր:

«Վատիկանը, ինչպէս ամբողջ աշխարհում, այնպէս էլ Օսմանեան թուրքիայում, ունէր դիւանագէտ եւ այն օրերին էլ ամէն շաբաթ տեղեկութիւն էր յայտնում Հոռմի Պապին կատարուածի մասին: Նա նաեւ տեղեկութիւն է յայտնել գաղթի, տեղահանման, ջարդերու մասին, դրանք եւս օգտագործուելու են տարբեր գրքերի հրատարակման համար», - ըսաւ Ամատունի Վիրաբեանը:

**ՀԱՅ, ՈՎ ՎԵՐԱՊՐԵԼ Է ՋԱՐԴԵՐԸ ԵՒ...
«ՏԻՏԱՆԻԿԻ» ԱՂԵՏԸ
Հայի բախտ՝ փախչել Թուրքիայից եւ
հայտնվել «Տիտանիկ» ի վրայ**

Նշան Գրիգորեան եւ ընտանիք

Սառնակեմի թոնից Նիւ Եորք ուղղութիւն վերցրած հսկայական բրիտանական նաւը, որն այն ժամանակաշրջանի տեխնոլոգիական գլուխգործոց է համարուել՝ 1912 թուականի Ապրիլի 14-ի կէսգիշերին բախուել է սառցալեռան եւ ժամերի ընթացքում խորտակուել: Յաճախ մտածում են, թէ դժբախտ նաւի ուղեւորները՝ գերհարուստ արդիւնաբերողներ էին, գործարարներ, Եւրոպայի արքայական հարստութիւնների եւ ազնուական ընտանիքների ներկայացուցիչներ, մինչդեռ իրականում նրանց առնուազն կէսը ծայրը ծայրին հազիւ հասնող մարդիկ էին, ովքեր երազում էին ապաստան եւ աշխատանք գտնել Հիւսիսային Ամերիկայում:

Հենց այդ ուղեւորների թւում էր երիտասարդ Նշան Գրիգորեանը, ով իր հօր յորդորով որոշել էր Նոր մայրցամաք մեկնել: Հասնելով Եւրոպայ, Նշանը «Տիտանիկի» տոմս էր հայթայթել:

Ահա թէ ինչ է տասնամեակներ անց այդ ողիսականի մասին պատմել Նշանի թոռը՝ Վան Սողոմոնեանը. - «Նրա հայրն ասել էր, որ պէտք է հեռանալ Օսմանեան թուրքիայից, Գանատայում նոր կեանք սկսել եւ յետագայում կրտսեր եղբայրներին կանչել: Երկուսը մնացել էին թուրքիայում: Նշանը եւ եւս 4 հայ մեկնել էին Ֆրանսա՝ Շերբուրգ, որտեղ էլ «Տիտանիկի»

տոմսեր էին գնել»: Հայրը, թերեւս, կանխատեսել է, թէ ինչ է գալու հայութեան գլխին, որովհետեւ Օսմանեան թուրքիայում այն տարիներին արդէն եղել են ջարդեր: Նա կեանքում այլեւս ոչ մի անգամ ջուր չի մտել, նաւ չի նստել:

Երրորդ կարգի տոմսերով ուղեւորների երկու երրորդը գոհուել է, որովհետեւ նրանք տեղեր են ստացել «Տիտանիկի» ստորին յարկերում, որտեղից դժուար էր հասնել փրկանաւակներին:

Ուղեւորների թիւը մօտ 2200 էր, նրանցից շուրջ 700-ն է փրկուել:

Նշանը պատմել է, որ սառցալեռանը հարուածելու պահին ինքը ընկերների հետ ներքեւի տախտակամածում թուղթ է խաղացել: Հարուածից յետոյ խուճապ է սկսուել, նրանք մի կերպ դուրս են պրծել, բարձրացել են վերին տախտակամած, որտեղից էլ բառիս բուն իմաստով նետուել են թիւ 10-ը մակոյցին ու փրկուել:

Փանատայում Նշանը հանգրուանել է Սենթ Քեթրին աւանում, աշխատել է «Ժեներալ Մոթորզի» ձուլարանում եւ փող վաստակելով, կատարել է հօրը տուած խոստումը՝ եղբայրներին թուրքիայից տեղափոխել է Գանատա:

Աւանում եղբայրները կառու-

Շաբ.ք էջ 19

**ՑԵՂԱՄԱՆՈՒԹԵԱՆ ՈԳԵԿՈՉՈՒՄԸ
ՓԱՍՏԻՆԱՅԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԱՐԱՆԻ ԱՌՋԵՒ**

Հայկական Ցեղասպանութեան 97րդ տարելիցը արժանավայել կերպով պիտի նշուի Երեւոյի Երեւոյի, 24 Ապրիլ, 2012ին առաւօտեան ժամը 10:00ին, Փաստինայի Քաղաքապետարանի շէնքին առջեւ, 100 N. Garfield Avenue:

Տարեկան այս հոգեպարար Ոգեկոչումը կազմակերպուած է Փաստինայի Համագաղութային Մարմինն կողմէ, մասնակցութեամբ Փաստինայի Քաղաքապետական Խորհուրդին:

Գլխաւոր բանախօսները պիտի ըլլան Տէյվիտ Մեղրուպեան, անգլերէնով եւ դոկտ. Յովհաննէս Ահմարանեան, հայերէնով: Սրտի խօսքերով հանդէս պիտի գան նաեւ պետական բարձրաստիճան պաշտօնատարներ եւ օտար երկիրներու հիւպատոսներ:

Յաշտագիրը պիտի սկսի դրօշակի արարողութեամբ՝ մասնակցութեամբ Միացեալ Նահանգներու Ծովային Ուժի միաւորներուն «United States Marine Corp), որուն պիտի յաջորդէ Ամերիկեան եւ Հայկական քայլերգներու կատարողութիւնը: Տեղի պիտի ունենայ նաեւ գեղարուեստական պատշաճ յայտագիր, իսկ պատուի ջոկատի մասնակցութիւնը վատահուած է Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան Փաստինա-Վլենտէյլ մասնաճիւղի արիւններուն եւ արեւուշներուն:

Շրջանիս հայութիւնը սիրով հրաւիրուած է մասնակցելու վերոյիշեալ հանդիսութեան եւ իրենց ներկայութեամբ՝ նեցուկ կանգնելու մեր արդար պահանջատիրութեան:

www.massispost.com

Bedros S. Maronian 818/500-9585
Siamanto B. Maronian 818/269-0909

SERVING THE COMMUNITY SINCE 1975
More locations and more ways to service your insurance and financial needs

6300 Wilshire Blvd. Suite 1900 Los Angeles, CA 90048
805 East Broadway Glendale, CA 91205
300 N. Lake Ave. Suite 500 Pasadena, CA 91101

- Life Insurance
- Health Insurance
- Group & Individual
- Long Term Care
- Disability
- Estate Planning
- Will & Living Trust
- Full Annual Review
- Mortgage Protection
- College Planning
- Workman's Compensation
- Employee Benefits
- Annuity
- IRA
- 401K & 403B

A.B.A. INSURANCE SERVICES

Insurance coverage can help you financially!
Ապահովագրութիւնը Անհրաժեղս է

Coverage & Protection should be on the top of your priority list.

«ՄԵՐ ՀՈՂԵՐ»ԷՆ ... «ՄԵՐ ԶՈՐՅԵՐ»Ը

ՅԱՐՈՒԹՅԵՐ ԴԱԻԻԹԵԱՆ

Ամէն անհատ թէ հաւաքակա- նութիւն պէտք է ձգտի զարգաց- ման, ընտրելով նպատակակէտեր եւ ձգտելով հասնիլ անոնց: Զարգաց- ման այս գործընթացը իր հունին մէջ պահելու լաւագոյն միջոցնե- րէն մին, գայն պարբերաբար վե- րաքննութեան ենթարկելու եւ վե- րարժեւորելու մէջ կը կայանայ, ստուգելու համար, որ հանգրուան առ հանգրուան կը մտնենք մեր հետապնդած նպատակներու իրա- կանացման:

Անհատի պարագային, ի՞նչ կ'որոշէ թէ ի՞նչ ուղիով կ'ուզէ ուղեւորել իր կեանքը: Իսկ հաւա- քականութեան պարագային, անոր ուղին կը ճշդուի իր մէջէն ծնած առաջնորդներու տեսիլքով, որմէ ազդուած եւ հմայուած, տուեալ հաւաքականութեան բաղադրիչ տարրերը կը նուիրուին այդ տե- սիլքի իրականացման:

Մեր պատանեկութեան օրե- րուն, մենք խանդավառուած կը քալէինք մեր «Մեծ Երազի ձամ- բուն վրայ»ով, պահանջելով «Մեր Հողերը, Մեր Հողերը»: Քայլար- շաներու եւ բողոքի ցոյցերու մաս- նակցելով, մենք կը հաւատայինք, որ կամաց կամաց կը մտնենայինք մեր «Մեծ Երազ»ին: Բայց տարի- ներու թաւալքին հետ կամաց կա- մաց սկսանք համոզուիլ, որ մեր թափառումները մեզ չէին տաներ դէպի մեր հողերը: Մեզմէ տարի- ներ առաջ արդէն, Զարեհ Որբու- նին համոզուած ըլլալով այդ մէ- կուն, այսպէս կ'արտայայտուէր. «Դաշնակցական խումբ, գնանք մենք Սասուն»: Եւ մենք Սասուն չէինք գացած: Հոտ էր հարցը: Եկած ենք փարիզ, Աթէնք, Հալէպ, Պէյրուս, հեռաւոր Ամերիկաներ, ամէն տեղ, ամէն տեղ, բայց ո՛չ Սասուն: Բայց հայը, մինչեւ վերջին հայը, սոթ- տած թեւերը լուացքի օճառոտ ջուրին մէջ՝ պիտի երգէ, երթանք մենք Սասուն... ե մինչեւ ձեռքերուն մորթին այրուիլը, կծկուիլը»:

Հիմա, միջին տարիք կը բո- լորենք: Կը նայինք մեր շուրջը, գտնելու այն տեսլական ունեցող առաջնորդները, որոնք պիտի գծեն հաւաքականութեան հետապնդելիք ուղին: Եւ ի՞նչ կը տեսնենք: Ոչ մեր «Մեծ Երազի» հողերու ջատագով մնացած է եւ ոչ ալ այդ ձամբուն վրայ քալողներ: Աւելի ցաւալի հարցը այն է, որ մեր հողերէն մեր բուն տեղահանութիւնէն ետք, հի- մա կամովին կը հեռանանք նաեւ մեզի մնացած պուտ մը հողէն... Կը հեռանանք, որովհետեւ խորենացիի բնութագրումով, մեր վրայ կը տիրեն իստասիրտ ու չար թագա- լորներ, որոնք ծանր, դժուարակիր բեռներ են բարձում, անտանելի հրամաններ են տալիս... կարգ չեն պահպանում, անողորմ են»: Այն- քան անողորմ, որ չեն վարանիր նոյնիսկ մնացած այդ պուտ մը հողի ընթերքի շահագործումով լեցնելու իրենց գրպանները եւ դուրս վանելու այդ հողի յաւերժութեան ապաւէն մշակները: Այնքան անո- ղորմ, որ «հաւատը ծախուած է այս ունայն կեանքի համար», ոչ միայն աշխարհական, այլ նոյնիսկ հոգեւոր առաջնորդներու կողմէ: Կը նայինք մեր շուրջը ու կը տեսնենք աշխար- հի չորս կողմերը ա՛լ աւելի ցիրու- ցան դարձած հայու բեկորները, որոնք «Մեր Հողեր»էն վազ անցած, խեղճացած են այնքան, որ կը մուրան գէթ ձանաչուծը «Մեր Զո- հերուն, Մեր Զոհերուն»... Այս ըն- թացքով ո՞ւր պիտի հասնինք...

«ՏՈՊՈՐՈՒԻԼ ՀԱՄԱՍԱՐԴԿԱՅԻՆ ԻՏԵԱԼՈՎ: ՊԱՅՔԱՐԻԼ ԵՒ Ի ՀԱՐԿԻՆ, ՄԵՌՆԻԼ ԱՅԴ ԻՏԵԱԼԻՆ ՀԱՄԱՐ:» ԱՐԱՍ ԱԶԸԳՊԱՇԵԱՆ (1867-1915)

Փոքր Հայքի Հերոս՝ Արամ Աջըզպաշեան ծնած էր Արբակիրի մէջ, 1867 թուին եւ գաւազն էր Պոլսաբնակ բարեկեցիկ ընտանիքի մը: Ան իր հուլիսեան շատ վեհանա- յը, ուշիմ եւ բարեհամբոյր: Շնոր- հիւ իր ուշիմութեան ան յաջողած էր իրաւագիտութեան ճիւղին մէջ եւ կրցած էր մտնել իրաւաբանա- կան համալսարան:

Արամ մեծ էր իբրեւ անհատ եւ հանրային գործիչ: Առաջին օրէն, յարելով Հնչակեան կուսակցութեան Պոլսոյ կազմակերպութեան, ան դարձած էր անոր ամենէն եռան- դուն եւ գործունեայ անդամներէն մէկը: Ան սովորական ուսանող մը չէր: Անոր կուրծքին տակ կը բաբախէր զգայուն սիրտ մը: Հայ ժողովուրդին դժնդակ կացութիւնը, անոր տառապանքներն ու դժբախ- տութիւնները կը փոթորկէին իր ներքին աշխարհը: Քաջ էր ան եւ շրջանայեաց եւ իբրեւ հանրային գործիչ ձեռներէց էր եւ շատ հեռա- տես:

Արամ ծնած էր հայ ժողովուր- դի ծոցին մէջ եւ գործած այդ շրջանակին մէջ: Անոր միտքը եւ հոգին նոյնացած էր Հնչակեան գաղափարախօսութեան հետ, եւ հակառակ անոր որ իր գործունե- ութիւնը սահմանափակուած էր որոշ հողամասի մը վրայ, ան մեծ նուի- րումով կ'աշխատէր բոլոր հարցե- րուն նպատակալարմար լուծում- ներ ապահովելու՝ միշտ հաւատա- րիմ մնալով իր նշանաբանին եւ միշտ անվախ՝ արհամարհելով ամէն տեսակի վտանգներ:

Արամ Աջըզպաշեան Պոլսոյ մէջ հիմը դրաւ իր հանրային եւ կուսակցական արի գործունեու- թեան: Այդ քաղաքին մէջ էր որ ան ամէն բան լքելով միացաւ Հնչակ-

եան կուսակցութեան եւ Գուրմ Գաբ- ուի ցոյցէն ետք մեկնեցաւ դէպի Երկիր, ուր հայութիւնը կը տառա- պէր թրքական դաժան բռնակա- լութեան ներքեւ, Փոքր Հայքը դարձնելով իր բեղուն ու ծաւալուն այլատեսակ յեղափոխական աշխա- տանքներուն կեդրոնը:

Պոլսոյ մէջ Արամին հեղինա- կութիւնն ու ազդեցութիւնը, մին- չեւ վերջ, ոչ միայն մնացին ան- խախտ, այլեւ գորացան, շնորհիւ դժոխային տարիներու ընթացքին իր ձեռք բերած փորձառութեան եւ այդ հանգամանքին որ իր խոր- հուրդները իմաստուն էին եւ իր դիրքը հաստատ:

1908-էն 1915 իր տարած գործունեութիւնը շատ յատկանշա- կան: Իր բռնած դիրքերով, հայ ժողովուրդի պատմութեան ամենէն դժուար տարիներուն, ան մեծապէս յուզած է շրջանի եւ Պոլսոյ հան- րային եւ կուսակցական կեանքը:

1915-ի Մեծ Եղեռնէն առաջ, որպէս նախանձախնդիր Հնչակեան եւ հայ ժողովուրդի վիճակով շատ մտահոգ, հետեւեալ տողերուն մէջ կը գտնենք Արամի անվախ եւ անբասիր յեղափոխականի հոգին.-

«Ընկերնե՛ր, Հայաստանի ողջ հայութեան կեանքը վտանգի ներ- քեւ է:

«Ստոյգ տեղեկութիւն կայ որ Պոլսէն գաւառական բոլոր պաշտօ- նէութեանց հրահանգուած է որ հայասէր պաշտօնեաները փոխա- րինեն՝ թագաւորին հրամանը տա- րապահելու գործադրողներով. անն- շան կասկածի հիման վրայ ձերբա- կալուող հայեր խիստ պատիժի ենթարկուին. հայ դպրոցներու մէջ արգիլուին այն դասագիրքերը

Մար.ք էջ 19

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱՍԱՐԴԿԱՅԻՆ ՄԵՐ ԵՂԵՌՆԻ ՕՐԵՐՈՒՄ

Համադրեց՝ ԼԵՆԱ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

Իթիհաստական թուրքերու կազմակերպած հայկական Մեծ Եղեռնէն անմիջապէս առաջ եւ ետք, Ամերիկա ժամանող հայ երի- տասարդութեան մեծ մաս մը կը միանայ Ս.Դ. Հնչակեան կուսակ- ցութեան:

1914ին Սիրաքիւզ- Նիւ Եորք քաղաքին մէջ գումարուող Ամերի- կայի Հնչակեան Պատգամաւորա- կան ժողովի որոշումները կը հան- դիսանան յաջողութեան գրաւա- կան մը, Ամերիկայի Հնչակեան շրջանին համար: Կը կազմուին նորանոր մասնաճիւղեր, մեծ գա- դութներու մէջ կը բացուին գրա- դարան-ակումբներ, կը կազմուին թատերական խումբեր, իրարու կը յաջորդեն հրապարակային դասա- խօսական ժողովներ ու թատերա- կան ներկայացումներ, որոնց շնոր- հիւ գաղութահայութիւնը կը ստուարացնէ Հնչակեան շարքերը: Կը կազմուին նաեւ Ս.Դ. Հնչակեան կանանց մասնաճիւղեր, որոնք իրենց գործունեութեամբ մեծ օգտակա- րութիւն կ'ունենան կուսակցու- թեան:

Համաշխարհային առաջին պա- տերագմը սկսած էր: Թուրքիան լծուած էր Վիլհելմ Բ.ի կառքին: Հայոց դարաւոր թշնամին ընկճելու հայկական ցանկութիւնը խօսքի շրջագիծէն դուրս կ'ելլէր եւ կ'իջ- նար գործնական ճանապարհի մը: Ամբողջ աշխարհը իրագեկ

եղած էր բարբարոս թուրք կառա- վարութեան զազրելի արարքին: Ամբողջ ազգ մը երեք տարի անընդ- հատ քշել դէպի անապատը, անօթի, ծարաւ, բոկոտն եւ կիսամերկ:

Բունի կերպով անցնել վարա- րած գետի մէկ ափէն միւսը, որ- պէսգի խեղդամահ ըլլան, մտրակով բարձրացնել լեռներն ու իջեցնել ձորերը, որ առանց գնդակ պարպե- լու մեռնին եւ կեր դառնան գա- զաններուն:

Պէտք էր Գառազեռի մէջ առ- նել բորենի թուրքը եւ ազատագրել Հայաստանը, յատկացնելու համար վերապրողներուն: Այս էր միջուկը «Հայկական Դատ»ին:

Էջմիածնահայ գահակալ Գէ- որգ Ե. Կաթողիկոսը՝ Պողոս Նու- պար փաշան լիազօրած էր հայկա- կան հարցը հետապնդելու Դաշնա- կից Պետութիւններու մօտ: Փարի- զի մէջ կազմուած էր Հայկական Պատուիրակութիւնը: Կովկասի մէջ յառաջացած Հայկական Կամաւո- րական գունդերը օրհներ էր ինքը՝ Հայոց Կաթողիկոսը:

Հայութիւնը դարձած էր հզօր պետութեանց փոքրիկ դաշնակի- ցը...

Այդ օրերուն Ամերիկայի Ս.Դ. Հնչակեան կուսակցութեան շարքերուն մէջ կար եռուզեռ մը: Հայ երիտասարդութիւնը արդար վրէժով լեցուած՝ անձկագին կ'ու- զէր կամաւորագրուիլ եւ ընկերա-

Մար.ք էջ 19

SOՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՅՆԹԱՊԻ ՀԵՐՈՍԱՄԱՐՏԻ 92-ՐԴ ՏԱՐԵԿԱՐՁԻՆ
ARMENIAN AINTABTYZ CULTURAL ASSOCIATION
THE 92ND ANNIVERSARY COMMEMORATION OF AINTAB HEROIC RESISTANCE
Sunday, April 22, 2012, at 5:00 p.m.
St. Gregory Armenian Catholic Church – Kouyoumjian Hall
1510 E. Mountain St., Glendale, CA 91207
REFRESHMENTS & RECEPTION ALL ARE WELCOME
Visit the Aintabtyz web page: www.noraintab.org

ՀԱՅՈՑ ԳԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՆԴԵՍ

Հայոց ցեղասպանութեան ուսումնասիրութեան բնագաւառում ՀՅԹԻ գիտական հետազոտութիւնների արդիւնքները միջազգային գիտական շրջանակներին հասանելի դարձնելու, ինչպէս նաև Հայոց ցեղասպանութեան թեմայով հայ եւ օտար հեղինակների աշխատանքներն աւելի լայն լսարանին ներկայացնելու համար ՀՅԹԻ յայտարարում է նոր՝ «Հայոց ցեղասպանութեան ուսումնասիրութեան միջազգային հանդէսի» թողարկումը: Սկզբնական փուլում հանդէսը լոյս է տեսնելու տարեկան երկու թողարկումով: Բացի գիտական յօդուածներից, հանդէսում գետեղուելու են նաև Հայոց ցեղասպանութեան թեմայով լոյս տեսած գրականութեան գրախօսականներ: Հանդէսի խմբագրական կազմում ընդգրկուած են հեղինակաւոր ցեղասպանագէտ-գիտնականներ:

Նպատակը եւ ոլորտը

«Հայոց ցեղասպանութեան ուսումնասիրութեան միջազգային հանդէսը» հրատարակում է Հայոց ցեղասպանութեան եւ ընդհանրապէս ցեղասպանագիտութեան թեմայով յօդուածներ եւ գրախօսութիւններ: Նախապատուութիւնը տրուելու է պատմութեան, քաղաքագիտութեան, մարդաբանութեան, սոցիոլոգիայի, գրականութեան եւ իրաւունքի ոլորտի յօդուածներին: Այլ գիտութիւններին առնչուող յօդուածները եւս կ'ընդգրկուեն հանդէսում, եթէ դրանք հիմնական առնչութիւն կ'ունենան թեմայի հետ:

I. Յօդուածների ներկայացման ձևը

- «Հայոց ցեղասպանութեան ուսումնասիրութեան միջազգային հանդէսին» ներկայացուող յօդուածները պէտք է վերաբերեն ցեղասպանագիտական թեմաներին:

- «Հայոց ցեղասպանութեան ուսումնասիրութեան միջազգային հանդէսին» ներկայացուող յօդուածները պէտք է իւրաքանչեւ ներդրում ունենան ցեղասպանագիտութեան ուսումնասիրութեան մէջ:

- Յօդուածները պէտք է ներկայացուեն անգլերէնով եւ ճշգրտորէն համապատասխանեն «Հայոց ցեղասպանութեան ուսումնասիրութեան միջազգային հանդէսի» յօդուածների ներկայացման ձևաչափին եւ գրելաոճին:

- Այն յօդուածները, որոնք նախկինում հրատարակուած են եղել կամ միաժամանակ ներկայացուած են այլ հրատարակչութիւններին, չեն կարող ընդգրկուել «Հայոց ցեղասպանութեան ուսումնասիրութեան միջազգային հանդէսի» թողարկումներում:

- Յօդուածները ներկայացուում են համակարգչային շարուածքով՝ էլեկտրոնային փոստի միջոցով՝ journal@genocidemuseum.am էլեկտրոնային հասցէին:

- Յօդուածի նախընտրելի չափն է՝ 6000-7000 բառ, ներառելով ծանօթագրութիւնները եւ յղումները:

- Յօդուածը պէտք է ունենայ հիմնական եզրոյթների եւ եզրահանգումների մասին շեղատառ համառոտագիր՝ շուրջ 100 բառ:

- Լուսանկարները պէտք է ներկայացուեն բարձր որակով եւ սեւ-սպիտակ գոյնով:

- Յօդուածի հետ անհրաժեշտ

է ներկայացնել հեղինակի համառօտ ինքնակենսագրութիւնը, ինչպէս նաև հեղինակի հետաքրքրութիւնների մասին հակիրճ տեղեկութիւն:

- Նախքան ներկայացուած նիւթերի հրատարակութեան ընդունելը, բոլոր յօդուածները գրախօսուած են տուեալ ոլորտի առնուազն երկու փորձագէտի կողմից:

- Խմբագիրն իրաւասու է խմբագրել յօդուածը «Հայոց ցեղասպանութեան ուսումնասիրութեան միջազգային հանդէսի» խմբագրական մօտեցումներին համապատասխանեցնելու նպատակով, կամ մերժել ներկայացուած յօդուածը, եթէ այն չի համապատասխանում խմբագրութեան կողմից սահմանուած գիտական յօդուածների հրատարակման չափանիշներին:

- Գրքի եւ մամուլի գրախօսութիւնները պէտք է պարունակեն առաւելագոյնը 2000 բառ:

II. Լեզուն, ուղղագրութիւնը եւ քերականութիւնը

- Մէկից մինչև տասը թուերը գրել տառերով, իսկ մնացածները՝ թուերով:

- Ամսթուերը եւ տարեթուերը գրել հետեւեալ կերպ. Դեկտեմբեր 21, 1915, 1894-96, 1900-ականներ:

- Յապաւումները պէտք է վերծանուեն եւ թարգմանուեն անգլերէն:

- Եթէ յապաւումն ընդգրկուած է յօդուածի մէջ եւ օգտագործուած է առաջին անգամ, անհրաժեշտ է փակագծերում տալ ամբողջ անուանումը (օրինակ, «Միութիւն եւ առաջադիմութիւն կուսակցութիւն» (ՄԱԿ)):

- Որեւէ օտար բառ, որը յայտնի չէ լայն հասարակական շերտերին, անհրաժեշտ է շեղատառ գրել, ինչպէս, օրինակ, եղեռն կամ վիլալէթ:

- Յօդուածում օգտագործուած աղբիւրների եւ գրականութեան յղումներում լատինական տառերից տարբեր աղբիւրների դէպքում յղումները կատարել լատինական այբուբենով՝ փակագծերում տալով թարգմանութիւնը եւ լեզուն:

III. Յօդուածի ձևաչափը

- Վերնագիրը գրել մեծատա-

ռերով եւ կենտրոնում

- Բոլոր յօդուածները ներկայացուած են «Times New Roman» տառատեսակով, 12 տառաչափով (ներառեալ վերնագիրը եւ յղումները), միջտողային հեռաւորութիւնը՝ 2:

- Երկար մէջբերումները (աւելի քան չորս տող) ներկայացուած են տեքստում, առանձին հատուածով, 10 տառաչափով, առանց չակերտների:

IV. Յղումներ

- Յղումները պէտք է համարակալուեն սկզբից մինչև վերջ:

- Բոլոր գրքերի, ամսագրերի /հանդէսների վերնագրերը գրել շեղատառ, օրինակ, Տատրեան Վ., Հայոց ցեղասպանութեան պատմութիւն, Ազգային կոնֆլիկտը Բալկաններից Անատոլիա եւ Կովկաս, Օքսֆորդ, 1995, էջ 18:

V. Հեղինակային իրաւունք

- Հրատարակուած նիւթերի հեղինակային իրաւունքը Հայոց ցեղասպանութեան ուսումնասիրութեան միջազգային հանդէսինն է:

Յետադարձ կապ
journal@genocide-museum.am
Հեռ.: (374 10) 39 09 81

Massis Weekly

Volume 32, No. 14

Saturday, APRIL 21, 2012

“Walk to Remember” Genocide Commemorative Event in Pasadena

In commemoration of the
97th ANNIVERSARY OF THE ARMENIAN GENOCIDE
and organized by
Gaidz Youth Organization

ՀՍԿՈՒՄ/ՔԱՅԼԱՐՇԱԻ
CANDLELIGHT VIGIL/WALK
March to Remember

Monday, April 23, 2012
Երկուշաբթի, Ապրիլ 23, 2012

Walk from
Pasadena City Hall to
St. Gregory Armenian Church for
Requiem Service

PASADENA, CA -- In commemoration of the 97th anniversary of the Armenian Genocide, the Gaidz Youth Organization in collaboration with the Armenian Council of America, is organizing a candlelight vigil on Tuesday, April 23 starting at the Pasadena City Hall and concluding at the grounds of St. Gregory Armenian Apostolic Church in Pasadena.

“A Walk to Remember” is a symbolic event to honor the memory of the 1.5 million victims of the first genocide perpetrated against humanity, a crime that remains unrecognized and subsequently unpunished, and people who are yet to find justice.

The event will begin at 6 pm as attendees will gather at St. Gregory Armenian Church located at 2215 East Colorado Boulevard in Pasadena and

will be bussed to the City Hall where the silent march will begin. After the silent march and at the same church grounds, the official program will begin at estimated 9:00 pm which will include brief remarks by various speakers and community leaders. This will be followed by requiem services and prayers delivered by Fr. Sarkis Petoyan, and facilitated by the church’s parish council.

The event is free and open to the public. For more information, please contact caghakhanian@armeniancouncil.org or visit our website at www.Gaidz.org.

We urge our community members to support this event and participate in honoring the memory of our martyrs and at the same time to raise awareness of our cause.

April 24 Commemoration at Pasadena City Hall

PASADENA -- The 97th Commemoration of the Armenian Genocide will take place on Tuesday, April 24, 2012 at 10:00 am, at the City Hall of Pasadena. (100 N. Garfield Ave.)

This annual event is organized by the Armenian Community Coalition of Pasadena, in conjunction with the City of Pasadena.

The program will start with the presentation of Colors by the United States Marine Corp, followed by the rendition of the United States and Republic of Armenia Anthems. The boy scouts of the Armenian General Benevolent Union’s Pasadena-Glendale Chapter will stand honor guard.

The keynote speakers will be

David Meghroubian, in English and Dr. Hovhannes Ahmaranian, in Armenian. Also addressing the audience will be Pasadena Mayor the Honorable Bill Bogaard, elected officials and other dignitaries.

There will also be an appropriate cultural program, to duly mark this somber occasion. The public is invited to come and show its support.

Aliyev Blames ‘Armenian Lobby’ for International Criticism

BAKU -- Azerbaijani President Ilham Aliyev has described the worldwide “Armenian lobby” as his nation’s number one enemy and seemingly blamed it for international criticism of Baku’s human rights record.

“The Armenian lobby is the driving force of negative information about us,” he said during a cabinet meeting held on Monday and reported by Azerbaijani news agencies the following day.

“An information war is waged against us ... The Armenian lobby is especially active in that information war. Attempts to badmouth Azerbaijan, to deny Azerbaijan’s realities, to present Azerbaijan to the outside world as a backward and undemocratic country primarily result from dirty deeds of the Armenian lobby,” Aliyev said in remarks cited by the official Azertag news agency.

“The scope of their influence is quite broad. They [Armenians] are represented in the leading print media outlets of various countries. Sometimes they go under different names and hide their ethnic origin,” added Aliyev.

The Azerbaijani government’s human rights record is under growing international scrutiny ahead of the Eurovision song contest that will be held in Baku next month. In recent

reports cited by Western media, Amnesty International and Human Rights Watch strongly criticized the government for breaking up opposition protests, jailing their participants and suppressing broader dissent. There have even been calls in the European Parliament and from human rights activists and Azerbaijani bloggers for an international boycott of the contest.

Armenia withdrew from the annual show last month. It attributed the boycott to Aliyev’s March 1 remark that “Armenians of the world” are Azerbaijan’s main enemy.

The Azerbaijani leader made a similar, albeit more carefully worded, statement on Monday. “For us, the number one enemy is the Armenian lobby,” he said. “We must be prepared to fight against it.”

Second Week of Campaigning for Armenia's Parliamentary Elections

While the campaign for the May 6 parliamentary elections is actively on in Armenia, analysts and sociologists are trying to figure out whether the line-up of political forces will change in the next National Assembly.

The Gallup Organization conducted a survey in Armenia on April 4-10 showing that 34 percent of respondents are willing to give their votes to the ruling Republican Party of Armenia (RPA), with 28 percent ready to cast their ballots for the Prosperous Armenia Party (PAP) and only 9 percent for the opposition Armenian National Congress (ANC).

Based on interviews with respondents, the pollsters conclude that the RPA is likely to lose the absolute majority that it enjoys in the current parliament. This is also what representatives of some political forces confirm.

Experts now say that RPA’s monopoly in parliament may collapse, but instead PAP may build another monopoly with the support of ANC. Some doubt that would amount to a noble goal given that PAP has been part of the governing coalition and bears responsibility for the current situation in Armenia.

The struggle between RPA and

PAP is seen in the light of competition between the second and third presidents of Armenia, Robert Kocharian and his successor Serzh Sarkisian. If PAP manages to win a majority in the next parliament, or even if it manages, through joint efforts with others, to deprive RPA of its monopoly, chances for Kocharyan’s political comeback would sharply increase.

Violence Against Opposition Campaigners

Armenia’s president and head of the ruling Republican Party (RPA) has issued another call for tolerance amid more reports of violence in Yerevan against some opposition campaigners.

Speaking to voters in a southern Armenian province on Tuesday Serzh Sarkisian said that “Armenians have no right to form ranks against each other.”

“We [the RPA] will continue to strive for an atmosphere of cooperation and oppose any manifestation of discord. We cannot afford the luxury of drawing dividing lines. We have overcome one such reality and must not allow a repetition of that,” said Sargsyan on the second day of his

Continued on page 4

Opposition Candidates Assaulted in Yerevan

YEREVAN -- Three opposition activists running for parliament were reportedly assaulted by government loyalists on Sunday as they campaigned in a Yerevan constituency that has long been controlled by a millionaire businessman backed by the ruling Republican Party of Armenia (HHK).

The activists said they were surrounded by a group of men inside an apartment block while handing out booklets and leaflets urging residents of the city's Malatia-Sebastia district to vote for Nikol Pashinian, a prominent member of the main opposition Armenian National Congress (HAK).

Pashinian, who is also the editor of the "Haykakan Zhamanak" daily, is running in a local single-mandate electoral district against Samvel Aleksanian, one of Armenia's richest men who has represented the constituency in the National Assembly for the past decade.

"Shouting abuse, a group of young men told us, 'Don't stick your noses in here. Who do you think you are? We are Republicans and we have our candidate,'" one of the HAK activists, Gayane Arustamian, told RFE/RL's Armenian service (Azatutyun.am) "They then swore at us, demanded that we get out, and punched and slapped me in the head. I was taken by surprise."

"When Babken [Garoyan] interfered to stop them, they pulled him away, dragged him downstairs and started beating him," Arustamian said. "He was beaten up brutally."

Amateur video images posted on the Internet showed bloody injuries on Garoyan's face. According to Arustamian, he suffered a broken nose and required hospitalization.

A spokeswoman for the Office of the Prosecutor-General, Sona Truzian, told RFE/RL's Armenian service (Azatutyun.am) on Monday that the Armenian police have opened a criminal case in connection with the incident. She said the investigation is conducted under an article of the Criminal Code that applies to violent attacks resulting in light injuries. No arrests were immediately reported by law-enforcement authorities.

Gyumri Rocked By High-Profile Murder

GYUMRI -- A young man who planned to marry a daughter of Gyumri Mayor Vartan Ghukasian has been gunned down in Armenia's second largest city in unclear circumstances.

Police said Karen Yesayan, was found dead in his car parked on a roadside late on Thursday. He had a gunshot wound on his head.

A police statement said Yesayan went missing after picking his car from a local auto wash just hours before the planned ceremony of his engagement to Ghukasian's elder daughter Manya.

The 27-year-old is said to have been a permanent resident of the United States who returned to Gyumri recently for marriage purposes. Yesayan and his parents, all of them Gyumri natives, reportedly moved to the U.S. several years ago.

The Gyumri police were quick to launch a criminal investigation into the

killing. A senior police officer involved in the investigation, Vahram Beybutian, was fatally hit by a car outside the local police headquarters shortly after midnight.

The man who allegedly drove the car was arrested shortly afterwards. A police official in Gyumri told RFE/RL's Armenian service (Azatutyun) that the deadly traffic accident was not connected with the killing that shocked many local residents.

The chief of the national police, Vladimir Gasparian, commented on the high-profile shooting in Yerevan on Friday. "There are no crimes that can never be solved," he told reporters. "This case cannot be an exception. We will solve it very soon."

The police reported later in the day that a man has been arrested in connection with the murder. According to unnamed sources the suspect is the son of former police head of Ani region Samvel Sargsyan.

Israel's Agriculture Minister Pays Tribute to Armenian Genocide Victims

YEREVAN -- Israel's Agriculture Minister Orit Noked laid a wreath at the Armenian Genocide Memorial in Yerevan on Monday during what was a rare visit to Armenia by an Israeli cabinet member. Noked left a note in the Commemoration Book of the Armenian Genocide Museum Institute. "As a woman, as a Jew and as a human being I'm shocked to see these pictures, with the killing of innocent Armenian people and families."

Noked arrived in Yerevan to discuss ways of promoting cooperation between the agricultural sectors of the two countries. Prime Minister Tigran Sarkisian and Agriculture Minister Sergo Karapetian told her that the Armenian government would like to look into Israel's successful experience in agricultural development.

"We are ready to share our experience," a government statement quoted Noked as saying at a meeting with Sarkisian. "I am confident that we can successfully work together and implement various joint projects."

"Your visit to Armenia can be viewed as a new step towards developing Armenian-Israeli relations," the Armenian premier said for his part. "We are interested in that."

"We are similar peoples in terms of history, character and the fact we

have communities around the world," Noked told Armenpress.

Citing the strategic character of the Turkish-Israeli relationship, successive Israeli governments have resisted calls for an official Israeli recognition of the Armenian Genocide. An Israeli Foreign Ministry official reaffirmed this stance during landmark hearings on the issue that were organized by an Israeli parliament committee last December.

Support for Armenian genocide recognition appears to have grown within the Israeli parliament, the Knesset, over the past year. Observers link that to Israel's worsening relations with Turkey, which vehemently denies the genocide.

Relations between Armenia and Israel are also less than cordial now not least because of the Jewish state's growing military cooperation with Azerbaijan. Earlier this year, Israeli defense officials confirmed a reported deal to sell Azerbaijan unmanned military aircraft, antiaircraft and missile defense systems for some \$1.6 billion.

The Azerbaijani military is known to already possess Israeli-made unmanned aerial vehicles (UAVs). One such drone was shot down by Armenian forces while flying a reconnaissance mission over Nagorno-Karabakh last September.

UN Headquarters Host Discussions on Genocide Prevention

NEW YORK -- Discussions on the "Prevention of genocide" were held at the UN headquarters in New York on April 12, under the auspices of the Armenian Permanent Representations in the UN.

Speaking at the event Armenia's Permanent Representative at the UN, Ambassador Karen Nazaryan noted that the Armenian nation, which was subjected to genocide in 1915, has a moral responsibility to work towards prevention of genocides. He referred to the crime organized and perpetrated by the Ottoman Empire on the state level and its consequences, noting that Armenia welcomes the efforts of governments, parliaments, international organizations and NGOs, as well as those Turkish intellectuals and politicians, who support Armenia in the process of international recognition of the Armenian Genocide.

Discussions included screening of Michael Hagopian's "River Ran Red" documentary, followed by comments by Michigan-Dearborn University professor Dennis R. Papazian, Massachusetts University professor Ervin Staub and

head of the Armenian Film Foundation, film director Carla Garabedian.

From April 3-26, Bergen Community College's Gallery Bergen, NJ, in cooperation with the College's Center for Peace, Justice and Reconciliation is hosting an exhibition titled "Fractured History, Reconstructing Identity: Degrees of Westernization in Armenian Painting and Other Mediums." Works by Armenians from Diaspora and Motherland are on display, the exhibition is dedicated to the 97th anniversary of the Armenian Genocide.

Among others the exhibition was attended by Armenia's Permanent Representative at the UN Karen Nazaryan. The later noted in his speech that a broad educational and information network should be created to prevent future genocides.

The Ambassador noted also that the work towards prevention and the fight against the policy of denial is the responsibility of governments, parliaments, the press, the society and the educational establishments.

From The Turks To The 'Titanic': One Armenian's Fateful Escape

By Daisy Sindelar
(RFR/RL)

Neshan Krekorian was barely in his twenties when his father urged him to emigrate from western Armenia and start a new life far away across the Atlantic Ocean.

Thousands of Armenians were doing the same, in a bid to escape rising violence and persecution at the hands of Ottoman-era Turks.

So Krekorian fled, making his way across Europe and purchasing a third-class ticket for what would prove a fateful ocean journey.

"His father told him to leave the country and seek a new life in Canada and hopefully bring his brothers over," says Krekorian's grandson, Van Solomonian.

"He had two younger brothers who stayed behind. My grandfather gathered four other compatriots from Turkish Armenia in the area that he lived in, which was Keghi. And they got to France in Cherbourg, and by pure fate got on the 'Titanic.'"

Krekorian was one of over 700 third-class passengers on board the maiden voyage of the celebrated ocean liner.

Immigrants from across the British Isles, Scandinavia, Eastern Europe, and the Middle East paid the equivalent of \$1,000 for a steerage-class ticket entitling them to modest sleeping quarters and meals in the third-class dining hall for the duration of what was meant to be a weeklong voyage.

'A Shudder And A Dull Thud'

Solomonian remembers his grandfather describing the quarters as cramped, but comfortable. Krekorian rarely spoke of the 'Titanic.'

But things took a turn for the worse five nights into the journey. Close to midnight on April 14, the ship hit a massive iceberg in the North Atlantic and slowly began to sink. According to Solomonian, his grandfather and some of his fellow third-class passengers had just settled in for a game of cards when they heard "a shudder" and "a dull thud."

"He knew something had happened, but he didn't quite know what," Solomonian says. "The problem with the third-class passengers was that they were actually locked down on their decks, because at the time regulations required that steerage passengers be isolated from first and second class.

"He and a few other men had to break a chain lock to get up to the upper decks. My grandfather ended up on boat 10. The boat was being lowered and he literally just jumped over the side and basically got away with it."

Many steerage-class passengers were not nearly so lucky. More than two-thirds of the third-class ticket holders went down with the ship, many because they were unable to reach the upper decks.

Of the approximately 2,200 people on board, only 700 survived, most of them first- and second-class

travelers.

Krekorian eventually made his way to Canada, ultimately settling in the town of St. Catherines in Ontario.

He Never Forgot The Horror

A foundry worker in the local General Motors plant, he earned enough money to honor his father's wish to bring his younger brothers to Canada, and helped found the town's Armenian Church, the first of its kind in the country. Neshan Krekorian's final resting place in St. Catharines, Ontario

Solomonian says it's possible his grandfather's brothers only learned of his ordeal on the "Titanic" once they had arrived in Canada.

When Krekorian died, at the age of 89, one of his brothers lingered at his tombstone, whispering his gratitude for Neshan's help in getting them out of Keghi.

Solomonian, who grew up in St. Catherines and now lives in Toronto, remembers his grandfather as a quiet man who spoke little English and frequently clutched a string of traditional Armenian worry beads.

Krekorian rarely spoke of his experiences on the ill-fated "Titanic." Solomonian recalls hearing only brief snippets of his grandfather's memories of desperate passengers screaming for help and plunging to their death in the icy waters. But he is certain Krekorian never forgot the horror of that day:

"He never went on a boat again in his life," he says. "He wouldn't swim. In St. Catherines they had a nice beach on Lake Ontario, and when the family would go there for Sunday picnics, he would never, ever go in. I guess that speaks to the trauma that he experienced. He never got over that fear."

Inhumanity – An Attempt to Explain it

By Herbert Molano

As Glendale and other cities throughout the world schedule the commemoration of the Armenian Genocide by the Ottoman Turks nearly 100 years ago, we are often asked why? Why the inhumanity?

We are getting closer to the answer. Unlike the sporadic newspaper stories that surfaced of that genocide during the Great War, we can now witness nightly the level of atrocity men are willing to perpetrate on their fellow men. We can now dig faster and deeper into the psychic of these perpetrators.

Today, we see how a despotic ruler can systematically kill its political opposition in Syria, and while thousands of civilians are murdered, Bashar Assads' wife is concerned about downloading purchases from iTunes. There is a disconnection of empathy. It is as if the capacity for ethical consideration requires that our limbic system be properly in tune. Without empathy, we can't seem to conjure morality. Emotions trump reason.

We now know, through the efforts of neuroscientists, that our brain structures vary in their capacity of empathy. But we, nonetheless, pride ourselves on our ability to reason. Without rational thought, science and engineering would not have contributed so much to the great improvement in our quality of life. Without rationality, democracy, collaboration, and trade would be impossible. Yet, despite these great strides, we so easily succumb to our basest emotions.

Fear, hatred, and greed are stoked by politicians and despots alike. With these mind tools, the military continue to rule explicitly in many countries while giving themselves a false justification in killing those in opposition to

their rule. In other countries, politicians of ill will continue their rule unabated while trashing their country's finances and leaving millions in dire poverty and misery.

To Armenians, Enver Pasha and his triumvirate ruling Ottoman coalition nearly annihilated a nation. To the Kurds, Saddam Hussein stands firmly in infamy. To Ukrainians, Joseph Stalin stands as the murderer of millions by premeditated starvation. The list of inhumanity is too long. To Cambodians it was Pol Pot. To Koreans, Kim Jong II. In Serbia Slobodan Milosevic establish internationally the horrific meaning of ethnic cleansing. In America the long history of slavery and racism is the stain we will always carry.

Yet, despite humanity's long history of cruelty, two concepts stand as the bulwark to our worst instincts, democracy and reason. Compared to dictatorships, few real democracies initiate wars. Critical thinking and science stand as the bulwark to myth, racism, tribalism, and the myriad of basest survival emotions that no longer help our multi-ethnic and multi-cultural societies.

We have answers now. On April 24, we should remember that we are inherently biased. That standing in the way of harmonious diversity and civilized governance is a plethora of crude emotions readily available for exploitation by the psychopathic politician and his mindless followers. But they can only succeed through our ignorance and our unwillingness to confront them. The Armenian Genocide is now our annual stark commemorative reminder of the outcome of our indifference and our weaknesses. Now that we have answers, we can place clear objectives to our common call to action - Genocide, never again.

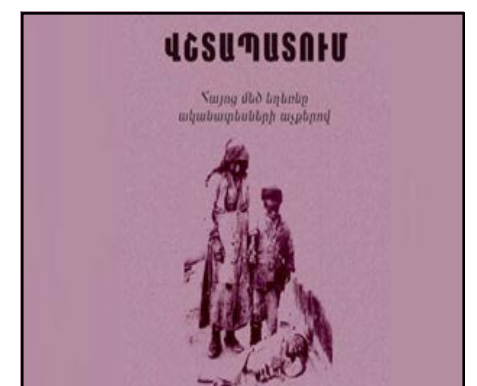
Testimonies of Armenian Genocide Survivors Compiled in Three-Volume Book

YEREVAN -- Tens of thousand of documents, presenting the history of the Armenian Genocide of 1915-1922 will be published ahead of the 100th anniversary of the Genocide, Director of the Armenian National Archive Amatuni Virabyan told reporters on Monday.

The three volume book "Lamentations" ("Vshatapatum") comprises of testimonies of the Armenian Genocide survivors, The National Archive holds the testimonies of about 1000 witnesses, presenting the details of the crimes perpetrated in their homes and the whole mechanism of the Armenian Genocide.

"The testimonies tell what had happened in their settlements, what terrible pogroms had been committed, how the men were killed, women raped, children tortured. We have about thousand documents," Amatuni Virabyan said, adding that they already have the necessary means for publication of the documentaries.

The director of Armenia's National Archive said the book is intended to be translated into Turkish, Russian

and other languages to present it to the world. They will also be accessible on the Internet.

Virabyan said the publication of archives will continue. The reports of diplomats and news articles of that time will be published.

Virabyan is confident that these documents will contribute to the international recognition of the Armenian Genocide. Director of the Armenian National Archive says the international community will be more inclined to recognize the Armenian Genocide, when it learns about the history of slain families and reads the testimonies of the survivors.

Prof. Simon Payaslian to Lecture at NAASR on “The Political Economy of Human Rights in Armenia”

BELMONT, MA -- Prof. Simon Payaslian, the Charles K. and Elisabeth M. Kenosian Chair in Modern Armenian History and Literature at Boston University, will give a lecture entitled “The Political Economy of Human Rights in Armenia,” on Thursday, May 10, 2012, at 8:00 p.m., at the National Association for Armenian Studies and Research (NAASR) Center, 395 Concord Ave., Belmont, MA. The lecture is co-sponsored by the Zoryan Institute for Contemporary Armenian Research and Documentation and NAASR.

Since its independence from the Soviet Union in 1991, Armenia has experienced a reversal from its earlier efforts to establish a democratic system to an authoritarian regime, continuing the Soviet repressive approaches to human rights. Payaslian will juxtapose Armenian history with the evolution of international human rights standards and survey Armenian history from the nineteenth century under Ottoman and Russian rule to the current situation in the post-Soviet republic. He will examine political, civil, social, and economic rights while highlighting the clash between sovereignty and human rights.

Simon Payaslian has held the Kenosian Chair in Modern Armenian History and Literature at Boston University since 2007. His most recent book is *The Political Economy of Human Rights in Armenia: Authoritarianism and Democracy in a Former Soviet Republic* (I.B. Tauris, 2011). Earlier publications include *The History of Armenia: From the Origins to the Present* (2007); *United States Policy toward the Armenian Question and the Armenian Genocide* (2005); *The Armenian Genocide, 1915-1923: A Handbook for Students and Teachers* (2001); *International Po-*

litical Economy: Conflict and Cooperation in the Global System (co-authored with Frederic S. Pearson) (1999); and *U.S. Foreign Economic and Military Aid: The Reagan and Bush Administrations* (1996). He has co-edited (with Richard G. Hovannisian) two volumes, *Armenian Constantinople* (2010) and *Armenian Cilicia* (2008).

The *Political Economy of Human Rights in Armenia* will be available for purchase and signing the night of the lecture.

Admission to the event is free (donations appreciated). The NAASR Center is located opposite the First Armenian Church and next to the U.S. Post Office. Ample parking is available around the building and in adjacent areas. The lecture will begin promptly at 8:00 p.m.

More information about the lecture is available by calling 617-489-1610, faxing 617-484-1759, e-mailing hq@naasr.org, or writing to NAASR, 395 Concord Ave., Belmont, MA 02478.

Renowned Opera Singer Lili Chookasian Dies at Age 90

NEW YORK -- Lili Chookasian: internationally renowned contralto, star of the Metropolitan Opera, passed away in her home in Branford, CT, on Tuesday, April 10, at the age of 90.

A native of Chicago, Lili Chookasian sang in the local Armenian Church in her youth. She began her career in the 1940s as a featured soloist on the “Hymns of All Churches” radio program, and went on to perform with the Chicago Symphony Orchestra, the Arkansas State Opera, New York Philharmonic, and the Met—where she was a beloved and admired performer for 25 years. Starting in the mid-1980s, Ms. Chookasian began teaching at Yale University's School of Music, and in 2002 she was awarded the university's prestigious Samuel Simon Sanford Medal.

In her personal life, Ms. Chookasian courageously battled breast cancer and became an inspiration to other women suffering from the disease at a time when it was considered a taboo subject in the prevailing culture. She always stayed close to her Armenian heritage, and was always willing to lend her gifts and warm enthusiasm to enrich the cultural life of New York's St. Vartan

Armenian Cathedral. In 2008, on the occasion of the cathedral's 40th anniversary, Diocesan Primate Archbishop Khajag Barsamian presented Ms. Chookasian with the “St. Sahag and St. Mesrob Medal” for her dedication to the Armenian Church and her artistic achievements.

Ms. Chookasian was predeceased by her husband of 45 years, George Gavejian; she is survived by their three children, Valerie Klutch, John Gavejian, and Paul Gavejian, 11 grandchildren and 8 great-grandchildren.

Funeral service were held at St. Vartan Cathedral on Friday, April 13.

Second Week of Campaigning

Continued from page 1

working visit to Syunik, in a clear reference to the violent post-election clashes of 2008 in which ten people were killed and several hundred were injured.

“We should remember that having different opinions is still not a reason for families to split and go

against each other,” the Armenian leader stressed in addressing residents of Sisian.

Sarkisian highlighted the importance of holding the May 6 parliamentary elections in an atmosphere of tolerance, stressing that a good conduct of the elections will become another “step forward towards the reality that we all want to build together.”

Հ.Մ.Մ.ի Տիկնանց Յանձնախումբը
կազմակերպած է պտոյտ մը դէպի

SAN DIEGO

Շաբաթ, Ապրիլ 21-ին,
առաւօտեան ժամը 8:00ին
Մեկնում հանրակառուցված
Բասատինայի ակումբէն

Սակը \$40

Նախ պիտի այցելենք
Valley View Casino,
ապա պտոյտ շուկայի մէջ:

Հեռաձայնել – Լենա (626) 485-6434
Կարինէ (818) 324-0574

CITY OF GLENDALE
ANNUAL COMMEMORATIVE EVENTS

ARMENIAN GENOCIDE EVENT
ALEX THEATRE, 216 N. BRAND BLVD.
TUESDAY, APRIL 24, 2012 | 7:00PM (DOORS WILL OPEN AT 6:30PM)

– KEYNOTE SPEAKERS –
Honorable Jim Karygiannis, Member of Parliament for Scarborough-Agincourt
Writer and Director of *Balk*, Eric Nazarian

– PERFORMANCES BY –
Razmik Mamsourian & Poet Harout Foudolyan, Hamazkayin ANI Dance Group,
Glendale High School Choir and Soprano Anahit Grigoryan

Free tickets (limit 4 per person) will be available April 6 at the following sites:
Alex Theatre, Americana at Brand Box Office and Glendale Community College
Online orders: www.alextheatre.org/patrons/boxoffice

MAN'S INHUMANITY TO MAN
GLENDALE CENTRAL LIBRARY AUDITORIUM, 222 E. HARVARD ST.
THURSDAY, APRIL 26, 2012 | 6:30PM

ADDITIONAL EVENTS
ANNUAL BLOOD DRIVE
ST. MARY'S CHURCH, MAIN HALL, 500 S. CENTRAL AVE.
SUNDAY, APRIL 22, 2012 | 10:00AM - 4:00PM
For appointments call (818) 243-3444 or visit www.ancglendale.org

ALL EVENTS ARE FREE. For more information, please call (818) 548-4844 or visit www.ci.glendale.ca.us
Request for reasonable accommodations must be received no later than one week prior to the event.

ԿԱՐԱՊԵՏ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՏԵՐ ՄԿՐՏՉԵԱՆ ԵՒ «ԿՆԻՔ ՅԱՒԱՏՈՅ» ԵՐԿՐ Յեղիմասկ՝ Կոմիտաս Ա Աղցեցի Կաթողիկոս

«Կնիք Յաւատոյ ընդհանուր սուրբ եկեղեցւոյ յուղղափառ եւ սուրբ հոգեկիր հարցն մերոց դաւանութեանց, յաւուրս Կոմիտաս Կաթողիկոսի համահաւաքեալ»: Յրատ. Կարապետ Եպիսկոպոս Տեր-Մկրտչեան: Էջմիածին, 1914:

Տ. ԶԱԻՆ Ա. ՔՇՆՅ. ԱՐՁՈՒՄԱՆԵԱՆ

Կարապետ Եպիսկոպոս Տեր Մկրտչեանի անունը անմիջական կապ ունի Հայց. Եկեղեցւոյ դաւանաբանական 7-րդ դարու սկիզբի հնագոյն եզակի աղբիւրներէն մէկուն՝ «Կնիք Հաւատոյ» կոչուած գիրքին հետ: Ինքն էր որ, ուղիղ հարիւր տարի առաջ, 1911 թուին այդ գիրքին ձեռագիր բնագիրը ժողովածոյ-ի մը մէջ գտած է, գրուած 14-15-րդ դարերուն Դարաշամբի Ս. Ստեփանոս Նախավկայի վանքին մէջ որ կը կրէ վերագրեալ տիտղոսը: Դարաշամբ գիւղ մըն է Պարսկաստանի Մակու նահանգին մէջ որ մինչեւ 1916 ունէր 280 հայ բնակչութիւն:

Խորագիրը կը յայտնէ թէ իսկապէս հնագոյն հաւաքածոյ մըն է «Կնիք Հաւատոյ»-ն երբ Կոմիտաս Հայոց Աղցեցի Կաթողիկոսի կողմէ անձնապէս «համահաւաքեալ» է կ'ըսուի պատմիչներուն կողմէ, հաստատ գիտնալով որ Կոմիտաս կաթողիկոս ապրած եւ գործած է Դուինի Հայրապետանոցին մէջ 615-628 թուականներուն: Երբ խորագիրը «ուղղափառ դաւանութեանց» հաւաքածոյ մըն է կ'ըսէ՝ «հոգեկիր հարցն մերոց դաւանութեանց», յայտնի կը դառնայ որ Կաթողիկոսը իմբ բազմաէ է գայն Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ դաւանութեան ամբարանդման համար՝ հակա-քաղկեդոնական բովանդակութեամբ: Նկատի ունենալ որ Քաղկեդոնի ժողովին թուականը 451 է, եւ Հայց. Եկեղեցւոյ պաշտօնական մերժումը նոյն ժողովին՝ 506 թուականին Բաբգէն Ա Ոթմսեցի Կաթողիկոսի գումարած Դուինի ժողովի ընթացքին տեղի ունեցած է:

Ինք Կարապետ Եպիսկոպոս իր հրատարակած այս գիրքի մասին կ'ըսէր թէ այդ աշխատանքը կատարած էր «որպէսզի հարկաւոր դէպքում իբրեւ վկայութիւն բերուին՝ սուրբ հաւատի պաշտպանութեան եւ հերձուածողների մոլորութիւնները հերքելու համար:»

Հայ Եկեղեցին երախտապարտ է Կարապետ Եպիսկոպոսին որ առաջինն ու միակը եղաւ «Կնիք Հաւատոյ»-ն գտնողն ու գիտական մակարդակով հրատարակողը 1914 թուին Ս. Էջմիածնի մէջ: Գիրքը կը բաղկանայ 10 գլուխներէ, իւրաքանչիւրը դաւանական ինդրի մը վերաբերեալ, ինչպէս Ս. Երրորդութեան, Քրիստոսի Մարդեղութեան, Քրիստոսի «անապական» ծնունդին, Քրիստոսի Անձին երկու բնութեանց իրարու նկատմամբ ունեցած առնչութեան, եւ 50 հեղինակներու վկայութիւններով ապացուցուած հաստատումներով: Անոնց շարքին՝ Ս. Գրիգոր լուսաւորիչ, Սահակ Պարթեւ Հայրապետ, Մեսրոպ Մաշտոց, Եզնիկ Կողբացի, Ազատանգեղոս, Յովհան Մանդակունի Հայրապետ, ինչպէս նաեւ յոյն եւ ասորի աստուածաբան Հայրերու գործերէն՝ Եփրեմ Ասորիի, Յովհաննէս Ոսկեբերանի, Գրիգոր Նազիանզացիի, Գրիգոր Նիւսեանցիի, եւ Բարսեղ Կեսարացիի:

Կարապետ Եպ. Տեր-Մկրտչեան
Ս. Էջմիածնի Գէորգեան ձեմարանի փայլուն ուսանողներէն,

Կարապետ Տ. Մկրտչեան ծնած է Նախիջեւանի Օրտուպատի շրջանի Յղնա քաղաքը 1866-ին եւ ձեմարանը աւարտած 1883-ին, իրեն դասակից ունենալով գիտնական հոգեւորականներ Գարեգին Յովսէփեանց, Գէորգ Չորեքճեան, Տիրայր Տ. Յովհաննիսեան, Կոմիտաս Սողոմոնեան, Յուսիկ Չոհրապետան հոգեւոր առաջնորդները, սակայն դժբախտաբար անոնցմէ շատ աւելի կարճ եղան կեանքի տարիները, 49 տարի միայն ապրելով ու վախճանելով Պաքուի մէջ 1914 թուին ու թաղուելով տեղւոյն հայ եկեղեցւոյ հովանիին ներքեւ:

Վարդապետ ձեռնադրուեցաւ Մկրտիչ Խրիմեան Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի օրով 1894-ին, եւ պաշտօնավարեց որպէս Արարատեան Թեմի փոխանորդ 1903-1905, եւ արի կեցուածք ցոյց տուաւ Հայ Եկեղեցւոյ եւ հայ վարժարաններու նկատմամբ Յարական Ռուսիոյ իշխանութեան կատարած ոտնձգութեանց դէմ: Եպիսկոպոսական կարգ ստացաւ Մատթէոս Բ Իզմիրլեան Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսէն 1909-ին երբ առաջնորդ ընտրուեցաւ Ատրպատականի Թեմին 1907-ին: Առաջնորդը եղաւ նաեւ Շամախի Թեմին 1914 թուին:

Կարապետ Մ. Վրդ. եղաւ ոսումնասէր եւ համալսարանական բարձր ուսմամբ օժտուած հոգեւորական մը, եւ Մկրտիչ Ա Խրիմեան Հայոց Հայրապետի արտօնութեամբ Գերմանիա մեկնեցաւ ուսանելու համար Պեռնի, Լայփցիկի եւ Դիւպինկընի համալսարաններէն ներս, գերմաներէն գրելով դոկտորական իր աւարտաճառը «Պաղղիկեանք Բիւզանդական Կայսրութեան մէջ եւ նրանց ցեղակից աղանդաւորական երեւոյթները Հայաստանում» նիւթին շուրջ 1893 թուին: Էջմիածին վերադարձին կարգուած է ուսուցիչ ձեմարանին եւ իմբագիր «Արարատ» ամսագրին:

Կարապետ Եպիսկոպոս Երուանդ Տ. Մինասեանի հետ 1907-ին յայտնաբերած են եւ գերմաներէնի թարգմանած Ս. Երանոս Հայրապետի «Յոյցք Առաքելական Քարոզութեան» երկը, որուն բնագիրը կորած էր: Նոյն երկու յայտնի բանասէրները տարի մը ետք Լայփցիկի մէջ ի լոյս ընծայեցին Տիմոթէոս Կուզի (Timotheus Aelaurus) «Հակաճառութիւն»ը գոյգ բնագիրներով՝ հայերէն եւ գերմաներէն:

Կոմիտաս Ա Կաթողիկոս եւ Պարսից 614 թ. Ժողովը

Կարապետ Եպիսկոպոս «Կնիք Հաւատոյ»-ի իր ընդարձակ ներածականին մէջ կ'ըսէ թէ գրքին հիմնական մասը կազմուած է 614 թուին Պարսկաստանի մայրաքաղաք Տիգրանի մէջ գումարուած Պարսից ժողովին ներկայացուցած Կոմիտաս Կաթողիկոսի դաւանութեան գիրով: Սեբէոս եւ Ստեփանոս Ասողիկ պատմիչները կը հաղորդեն որ չիշեալ ժողովը գումարուեցաւ հրահանգովը Պարսից Խոսրով Բ Փարէկ թագաւորին (590-658), որ լսելով թէ երկրին քրիստոնէաներուն միջեւ հերձուած մը կար, հրամայեց է որ Արեւելքի եւ Ասորեստանի բոլոր եպիսկոպոսները,

ինչպէս նաեւ Երուսաղէմէն գերի բռնուած Չաքարիա Պատրիարքը, արքունի դուռ կանչելով քննեն եւ ճշմարտութիւնը վերահաստատեն:

Սեբէոս պատմիչի վկայութեամբ Խոսրով ժողովին կը յայտարարէր թէ «ամէն անձ իր հաւատքը թող պահէ եւ հայուն ո'չ ոք չնեղէ, որովհետեւ մեր հպատակներն էք մարմնով, եւ ծառաներն էք հոգիով անոր որ կը դատէ»: Այս կ'ըսէր քանզի կը լսէր թէ «երկուքի բաժնուած էին հպատակ քրիստոնէաները՝ մէկը միւսը կը նզովէր: Արդ ժողովի կանչեցի ի դուռն արքունի (Տիգրան) որպէսզի ուղիղ դաւանանքը հաստատուի եւ սխալը մերժուի»: Քաղկեդոնական եւ հակաքաղկեդոնական ինդրի:

Հայոց կողմէ ժողովին ներկայ էին Կոմիտաս Եպիսկոպոս Մամիկոնէից, շուտով Կոմիտաս Ա Կաթողիկոս, եւ Ամատունեաց Մատթէոս Եպիսկոպոս՝ «արք հաւատարիմը գոր վասն բռնութեան աշխարհին էին արձակեալ, զի ծանուցեն թագաւորին»: Ժողովը եկեղեցւոյ առաջին երեք Տիգրեարական ժողովները ճշմարիտ կը ճանչնար, կը դատապարտէր նեստորականները, եւ Կոմիտաս Եպիսկոպոս (Կաթողիկոս) Հայ Եկեղեցւոյ դաւանութեան թուղթը ժողովին կը յանձնէր ստորագրութեամբը 11 եպիսկոպոսներու՝ որոնց անուններն ալ կը չիշուին: Խոսրով արքայ իր խօսքը Երուսաղէմի Չաքարիա Պատրիարքին ուղղելով կը հարցնէր թէ ո'ւր կը կայանար Քրիստոսի մասին եղած ճշմարտութիւնը, որուն Չաքարիա կը պատասխանէր թէ «Հաւատ ճշմարիտ այն է գոր ի Նիկիայն ասացին առ Երանելւոյն Կոստանդինոսիւ. եւ նմին միաբան Կ.

Պոլսին եւ Եփեսոսին, եւ նոցին միաբան Հայոց հաւատն ճշմարտութեամբ: Իսկ Քաղկեդոնիւ ասացեալն ոչ է միաբան նոցին, որպէս ձեր բարերարութիւնդ ծանեաւ:»

Պարսից Խոսրով Թագաւորը կ'եզրափակէր ըսելով. «Եթէ ամենայն քրիստոնէայք որ ընդ իմով իշխանութեամբ են՝ հաւատ զՀայոցն կայցին, իսկ զպատճեն ուղիղ խոստովանութեանն արքայ Խոսրով հրամայեաց կնքել իւրով մատանեաւ եւ տալ ի գանձս արքունի»: (Հմմտ. Գէորգ Աբգարեան Պատմութիւն Սեբէոսի, գլ. 46, էջ 149-150. Երեւան, 1979:)

Բնական է որ Կոմիտաս եւ Մատթէոս Եպիսկոպոսները Պարսից ժողովին ղրկուած էին հայ իշխաններու եւ եպիսկոպոսներու կողմէ «որպէսզի պէտք եղած հաճութիւնն ու հաստատութիւնը ստանային Խոսրով Փարէկի կողմէ»: Հոն ստորագրուած է մանաւանդ որ «Կոմիտաս Մամիկոնէից Եպիսկո-

Շար.ք էջ 15

GREEK NIGHT

ՅՈՒՆԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅ

Կապիկոպոսեանք՝
ԿԼԵՆՏԵՅԼԻ
ԱՐՍԵՆ ԿԻՏՈՒՐ
ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻ

Շաբաթ, 5 Մայիս 2012
Երեկոյեան ժամը 8:00-էն սկսեալ
Հ.Մ.Մ.-ի «Կարօ Սոցիալական» սրահին մէջ
1060 N. Allen Ave., Pasadena

ՄՈՒՏՔԻ ՆՈՒԷՐ՝ \$25.00
ՏՈՒՍԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ԴԻՄԵԼ՝ (818) 913-4024

Southern California's Premier Wine & Spirits Superstore

3 LOCATIONS TO SERVE YOU
GLENDALE
 825 W. Glenoaks Blvd., Glendale, CA 91202
 (818) 242-0683 • Mon-Sat. 9AM-8PM • Sunday 10AM - 4PM
PASADENA
 1785 E Washington Blvd., Pasadena, CA 91104
 (626) 794-7026 • Mon-Sat. 9AM - 8PM
SHERMAN OAKS
 13654 Burbank Blvd., Sherman Oaks, CA 91401
 (818) 785-6529 • Mon-Sat. 9AM - 8PM

 <p>CHIVAS REGAL 12</p> <p>16⁹⁹</p>	 <p>GREY GOOSE VODKA</p> <p>20⁹⁹</p>	 <p>CORZO Silver Tequila</p> <p>29⁹⁹</p>	 <p>Hennessy COGNAC</p> <p>21⁹⁹</p>
 <p>JOHNNIE WALKER Black Label</p> <p>21⁹⁹</p>	 <p>SAILOR JERRY SPICED RUM</p> <p>10⁹⁹</p>	 <p>Sauza TEQUILA HORNITOS Reposado</p> <p>15⁹⁹</p>	 <p>SKYY VODKA 1.75L</p> <p>18⁹⁹</p>
 <p>1800 TEQUILA Reposado</p> <p>15⁹⁹</p>	 <p>RÉMY MARTIN VSOP</p> <p>29⁹⁹</p>	 <p>Dewar's BLENDED SCOTCH WHISKY 18 Yrs</p> <p>49⁹⁹</p>	 <p>Tanqueray Gin</p> <p>14⁹⁹</p>
 <p>Ketel One VODKA</p> <p>16⁹⁹</p>	 <p>el Jimador TEQUILA Reposado or Silver</p> <p>13⁹⁹</p>	 <p>Maker's Mark SIV Bourbon Whisky</p> <p>18⁹⁹</p>	 <p>BAILEYS Irish Cream</p> <p>12⁹⁹</p>

<p>COUPON</p> <p>8⁹⁹ VEVED ICE VODKA 750ml LIMIT (3)</p> <p><small>MUST PRESENT COUPON. LIMIT ONE (1) COUPON PER CUSTOMER PER STORE VISIT. LIMIT THREE (3) BOTTLES. EXPIRES 04/23/12</small></p>	<p>COUPON</p> <p>16⁹⁹ ARARAT OTBORNY 7 YEARS 750ml LIMIT (3)</p> <p><small>MUST PRESENT COUPON. LIMIT ONE (1) COUPON PER CUSTOMER PER STORE VISIT. LIMIT THREE (3) BOTTLES. EXPIRES 04/23/12</small></p>	<p>COUPON</p> <p>15⁹⁹ NOY ARAPHEL 5 YEARS 750ml LIMIT (3)</p> <p><small>MUST PRESENT COUPON. LIMIT ONE (1) COUPON PER CUSTOMER PER STORE VISIT. LIMIT THREE (3) BOTTLES. EXPIRES 04/23/12</small></p>	<p>COUPON</p> <p>5⁹⁹ SAUZA HORNITOS PLATA TEQUILA 750ml LIMIT (3)</p> <p><small>MUST PRESENT COUPON. LIMIT ONE (1) COUPON PER CUSTOMER PER STORE VISIT. LIMIT THREE (3) BOTTLES. EXPIRES 04/23/12</small></p>
---	---	--	--

*This ad expires on 04/28/12 • We reserve the right to limit quantities • Sales tax excluded • Prices subject to change without notice.
 • Ad prices may remain in effect longer than the time period indicated • All items are 750ml in size unless specified.

ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՄԱՅ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆԻ

Երեւանէն ստացուած լուրերէն կ'իմանանք թէ վերջերս մահացած է կոմպոզիտոր Ալեքսանդր Յարութիւնեանը:

ՊՈԼՍԱՐԱՅ ԵՐԳՉՈՒՅԻ ՍԻՊԻԼ ՄՐՅԱՆԱԿԻ ԱՐԺԱՆԱՅԱՒ ԵՒ ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷՋ ԵՐԳԵՅ «ՏԵՍՆԵՄ ԱՆԻՆ ՈՒ ՆՈՐ ՄԵՌՆԵՄ»

Կիրակի, Ապրիլի 15ին, Երեւանի պետական օփերային մէջ, տեղի ունեցաւ Երաժշտական մրցանակաբաշխութիւն մը, որ տեւեց հինգ ժամ:

ԱՆՏՐԵԱ ՊՈՒՉԵԼԻԻ ԶԱՄԵՐԳԸ ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷՋ

Ապրիլ 22ին, Երեւանի «Ազատութիւն» հրատարակչին վրայ ելույթ պիտի ունենայ իտալացի աշխարհահռչակ թենոր Անտրէա Պուչելին:

ԿԱՐԱՊԵՏ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՏԵՐ ՄԿՐՏՉԵԱՆ

Շաբաթակցաբար էջ 13-էն պոստոր լաջորդեցայ ի կաթողիկոսութիւն Հայոց Մեծաց:» Ժողովին կոմիտաս Կաթողիկոս «ընդարձակ» թուղթ մըն է որ կարգացած էր գոր կրկին անգամներ կը շեշտէ Օրմանեան Պատրիարք իր «Ազգապատում»ին մէջ, առանց տեսած ըլլալու «Կնիք Հաւատոյ»ն, քանի որ վերջինս հրատարակուած էր իր առաջին երկու հատորներէն ետք միայն: Իսկ Կարապետ Եպիսկոպոս ըսած է իր ներածականին մէջ, թէ «Կնիք Հաւատոյ»ի հիմնական մասը կազմուած է Պարսից Ժողովի ներկայացուցած կոմիտաս Կաթողիկոսի դաւանութեան գիրով: Այդ գիրը շատ հաւանաբար հատորին նախնական ժողովածոն եղած է գոր նախ իմբազրած է Յովհաննէս Մայրապետեանի իր «Հաւատարմատ» գործով, որուն երկրորդ իմբազրողը եղած է Ծ-րդ դարու իմաստասէր աստուածաբան Ստեփանոս Սիւնեցի: Այստեղ Օրմանեանի կարծիքը կարեւոր կը նկատեմ արձանագրել: Օրմանեան իրաւամբ կ'ըսէ. «Կոմիտաս Տիգրան եղած ատենէն կը սկսի իւր հայրապետական իշխանութիւնը գործածել, «Հաւատոյ Գիր» մը կամ ուղղափառ դաւանութիւն մը ներկայելով Պարսից Ժողովին:» Ըստ Օրմանեանի կոմիտասի Գիրը «ընդարձակ» վարդապետութիւն մըն էր ուր Ս. Գիրքի վկայութիւններով մոլորութիւնները «ընդարձակ» ցուցակով մը կը նզովուին՝ անոնցմէ 25 եւ աւելին անուններով յիշելով: Օրմանեան կ'աւելցնէ ըսելով որ ինդրայարուց եպիսկոպոսներ ներկայ էին Պար-

սից Ժողովին որոնցմէ ինը եպիսկոպոսներու անունները յիշուած են: Անոնց ուղղելով իր խօսքը, կոմիտաս Կաթողիկոս կ'ըսէր. «Ինդրեցէք զհաւատ քրիստոսասէր Հայոց որք ի դրան արքունի հասեալ կայիք», որ է ըսել թէ Ժողովական եպիսկոպոսներ այս կերպով կ'ողբէին հայոց հաւատքը գիտնալ: Դարձեալ Քրիստոսի անձին մասին կը դառնար ինդրը եւ կոմիտաս Կաթողիկոս կը պաշտպանէր Հայ Եկեղեցին: Կոմիտաս Կաթողիկոսի Միւս Աւանդները Կոմիտաս Ա Աղցեցի Կաթողիկոս Հայ Եկեղեցու պատմութեան մէջ անգերազանցելի վաստակ ունի երկու հնագոյն աւանդներով: Առաջինը Վաղարշապատի Ս. Հռիփսիմէ Տաճարին կառուցումը 618 թուականին, իր օրով եւ իր ճարտարապետական հարազատ ոճով, եւ միւսը «Անձինք Նուիրեալք» հոյակապ շարականը, դարձեալ որպէս ներբող Հռիփսիմեանց եւ Գայեանեանց յիշատակին: Ս. Հռիփսիմէ տաճարը ամենահին կառուցն է որ կը մնայ իր իսկական եւ հարազատ վիճակին մէջ որպէս գերագոյն բնօրինակ հայ եկեղեցական ճարտարապետութեան: Յետագայ հայ եկեղեցիներ անպայման իրենց կառուցը մէկ կամ միւս ձեւով օրինակեցին այս գեղակերտ տաճարի ճարտարապետութեան վրայ: Եկեղեցին կանգուն է այսօր ի պարծանս հայ Ժողովուրդին, հայ հարազատ ճարտարապետութեան եւ միջազգային եկեղեցական կառուցներու: Կոմիտաս Կաթողիկոս գալն նուիրեց յիշատակին

ՏԱՂԱՆԴԱՒՈՐ ԵՐԳՉՈՒՅԻ ԼԻԼԻ ՉՈՒԳԱՍՁԵԱՆ ՄԱՅԱՑԱԾ

Ամերիկահայ տաղանդաւոր երգչուհի Լիլի Չուգասեան իր մահկանացուն կնքեց Շիքակոյի մէջ, 91 տարեկանին:

ՇԱՐԼ ԱԶՆԱՒՈՐ ՅԵՏԱՁԳԱԾ Է ԲԵՊԷՔ ԲԱՂԱՔԻ ԶԱՄԵՐԳԸ

News.am լրատու գործակալութեան կ'իմանանք թէ աշխարհահռչակ «Հանսոնիէ» երգիչ Շարլ Ազնաւուր Քէպէք քաղաքի մէջ անցեալ Հինգշաբթի օրուան համար նախատեսուած համերգը տեղի չէ ունեցած: Արդարեւ «Գաբիթոյի» համերգասրահի 1100 հանդիսականներուն առջեւ 87-ամեայ հայ երգիչը բեմ բարձրանալով, թոյլ ձայնով յայտարարած է որ ստիպուած իր համերգը տեղափոխել Կիրակի օրուան: Ներկաները նախ կարծած են թէ եղածը կատակ մըն է, սակայն Ազնաւուր ներողութիւն ինդրելով յայտնած է որ իր բովանդակ ասպարէզի ընթացքին առաջին անգամն է, որ այսպիսի իրավիճակով կը ստիպուի համերգը յետաձգել վերջին պահուն:

բացառիկ եւ սպառիչ, «Անձինք Նուիրեալք Շարականը» տիտղոսով ուր մանրամասնօրէն քննած է պատմական եւ երգարուեստի ու քրիստոնէական հաւատքի հիմերը սուրբ թանկագին շարականին: Փիտէճեան ըսած է. «Անձինք շարականը սքանչելի բանաստեղծութիւն մըն է որուն մէջ յստակօրէն կը դրսեւորուի Հռիփսիմեան կոյսերուն քրիստոնէական կեցուածքը կեանքին հանդէպ, ըստ որում աշխարհիկ գգացումները, կեանքի վաշելքներն ունայն ու անցաւոր են, միայն մնայունը երկնաւոր »անթառամ պսակն» է: «Անձինք Նուիրեալք Շարականը», Նիւ Եորք, 2003: Որպէս եզրափակում կը հաստատենք թէ Կոմիտաս Կաթողիկոսի աստուածաբանական հանճարն ու վաստակը «Կնիք Հաւատոյ» գիրքի հեղինակութեամբ, Ս. Հռիփսիմէ Տաճարի կառուցմամբ եւ Հռիփսիմեանց յիշատակին իր գրած շարականով կը մնան ամենէն հարազատ ու մնայուն արժէքները Հայ Եկեղեցու: Հայ Եկեղեցին երախտապարտ է նաեւ բանասէր, աստուածաբան եւ գիտուն հոգեւորական Կարապետ Եպիսկոպոսին որ յայտնաբերեց Կոմիտաս Կաթողիկոսի յիշեալ հաւաքածոն իբրեւ անփոխարինելի աղբիւր:

Քրիստոնէայ կոյսերուն որոնց անհիւնները կը հանգչին նոյն եկեղեցու հովանիին ներքեւ: Զանոնք անձամբ հոն թաղեց Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ երբ Քրիստոնէութիւնը պետական կրօնք հռչակուեցաւ Տրդատ Գ Արշակունի Թագաւորին եւ Ս. Լուսաւորիչի ձեռքով 301 թուականին: Նոյն Տրդատ Թագաւորն էր որ սպաննել տուած էր Հռիփսիմեանք եւ Գայեանեանք չորս մի կայսեր հրահանգով: «Անձինք Նուիրեալք» գեղահիւս շարականը կը բաղկանայ 36 տուներէ՝ ըստ հայերէն լեզուի այբուբենի սկզբնատառերուն, զմայլելի բովանդակութեամբ՝ արժանին հատուցանելով սուրբ կոյսերուն՝ անոնց անխախտ հաւատքին, համբերութեան եւ Քրիստոսի սիրոյն տալով իրենց կեանքը: Կարեւոր է շեշտել որ այս շարականը առաջինն է որ պատմական ստուգութեամբ իր հեղինակին՝ Կոմիտաս Կաթողիկոսի անունը կը կրէ: Հայկական հին չափով տաղասացութիւն մըն է՝ բառերու ճոխութեամբ եւ բանաստեղծական արուեստի գերագանցութեամբ: Վերջերս երաժշտագէտ Գրիգոր Փիտէճեան մասնագիտական մօտեցումով 2003 թուին հատոր մը հրատարակեց, իր տեսակին մէջ

833 W. Glendale Blvd. Glendale, CA 91202 (818) 240-0065

Dr. Missak Ekmekdjian Chiropractor

Dr. Anahid Ekmekdjian Chiropractor

Մեծածառնակներու եւ մանուկներու Քայքայութեան բաժնի բաժնի: Գլխացաւ, վզի, մէջքի, բոցային եւ մկանային ցաւեր: Խթնաչափի վթարի նեւրոլոգիկ պատահած վնասուածքներու բաժնի:

Չեր առողջութիւնը մեր մտաւորութիւնն է

In commemoration of the
97th ANNIVERSARY OF THE ARMENIAN GENOCIDE
and organized by
Gaidz Youth Organization

ՀՍԿՈՒՄ/ՔԱՅԼԱՐՇԱԻ CANDLELIGHT VIGIL/WALK **March to Remember**

Monday, April 23, 2012
Երկուշաբթի, Ապրիլ 23, 2012

Walk from
Pasadena City Hall to
St. Gregory Armenian Church for
Requiem Service

- 6:00 PM Gather/Parking at St. Gregory Armenian Church
2215 East Colorado Boulevard, Pasadena
- 7:00 PM Transportation to Pasadena City Hall from St. Gregory Armenian Church
provided by organizer (100 N. Garfield Avenue, Pasadena)
- 8:00 PM Walk (2.6 miles distance) begins
- 9:00 PM Requiem service (Hokehankisd) and program conclusion at
St. Gregory Armenian Church, Pasadena

